

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:

1-csábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyilaltes sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, március 25.

A magyar Bismark.

Ravatalon fekszik Tisza Kálmán, Deák Ferencz óta a legnagyobb magyar. Országszerte gyászlobogót lenget a tavaszi szél, s a fekete zászlók tengere egy nemzet gyászat hirdeti.

Meghalt a magyar Bismark. Lehanyatlott az erős kéz, amely az új Magyarország kiépítésének egyik leg-hatalmasabb, legáldottabb munkása volt: porba hullott a csillogó fegyver, mely alkotmányunk visszavivásának csatáiban szikrázva csattogott s mely azután is mindig a magyarság igazaiért küzdött. Tűzszlop aludt ki, a mely a haladás, a szabadelvűség egyenes útján vezette nemzetünket előre, a felvilágosodás Kánaánja felé. Mert valósággal a szabadelvűség prófétája volt ő, aki a liberális kőtábláit írta nekünk s nagy lelkének Nébo hegyéről megmutatta e népnek az ígért földjét. S miként Mózes: ime összeroskad ő is, amikor még nem juthattunk be a liberális országába; amikor még nem érhattük el a korszakot, amikor a liberális szellem minden ellenségét legyőzve, tisztán és áldásosan uralkodik e hazában. S nézvén a próféta ravatalára, szorongó aggodalommal, megdöbbenéstől dermedő szívvel kérdezzük: Uram, ha nem te vezetsz minket, vajjon eljuthatunk-e oda, avagy tévutra vezet a remegő lépteinket a zavaros homály?

Tisza Kálmán ajka e fájdalmas kérdésre nem felel többé. Szavát, nagy lelke intő harangját nem halljuk többé soha. Ravatalára árad a koszoru; a tisztelet, a hódolat, a hála, a szeretet és a megbékült ellenségek részvételének virágözöne. S ravata fölé hajlik a történelem géniusza és elmondja nekünk Tisza Kálmán halotti beszédét, melynek szavai végig zugnak az egész megreszkető országon:

— Magyarok! Nagy fiatalok fekszik a sápadtan lobogó gyertyalángok között. Született azon a földön, hol a hazaszeretet nagy és fölséges hagyományai mindig tiszta oltári

lánggal égtek. Az ősi geszti udvarház erős magyar levegőjét szitta a vérebe, s a tudás, a külföldi utazások sem tették kozmopolitává, csak arra tanították, hogy még jobban szeresse küzdő nemzetünket. Milyen kurucosan rugtatott a sikra a levele, amikor a híres szeptemberi patens merényletet intézett a protestánsok autonómiája ellen! Eles esze rögtön észrevette, hogy veszedelem fenyegeti egész alkotmányunkat. S a fejlemények igazolták ezt az aggodalmát. S milyen lánglelkű védője volt az alkotmánynak, a nemzet jogainak később, a történelmi *határozati párt* élén, mely a Deák felirati pártja ellen harcolt. Akik látták, akik hallották a balközép vezérének, a bihari pontok megalkotójának kurucos föllépését, tüzes szónoklatait, fáradhatlan agitálásait a sajtóban: bámulattal eltelve gondolnak mindig Tisza Kálmánra. S a kuruc vér nem vált labanc vízzé ereiben soha, akárhogy vádolták is ellenségei. A fiatal temperamentumot, a politika honvédjét, a higgadt bölcsességet, a politikai belátás váltotta föl s ez magyarázza meg Tisza Kálmán későbbi szereplését és kormányzati elveit; de sovánizta magyarságában, szinarany hazaszeretében nem változott soha. Milyen elégtételt tudott ő szerezni a nemzetnek a hirhadt horvát zászlósértés esetében! S mennyi érdeme van országunk belpolitikai és pénzügyi megszilárdításában! A törvények, melyeket alkotott, megannyi gránitkövek az új Magyarország épületében, melynek alapját ő rakta le pénzügyi helyzetünk megszilárdításával. Ezek a gránitkövek teszik a talapzatát az ő nagyságának. S a talapzaton ott áll Tisza Kálmán, amint energikus jobbával előre mutat, irányt jelölve nemzetének. S az az irány a szabadelvűség útja, melyen a nemzetnek haladnia kell ezután is, amikor már Tisza Kálmán jobbjára lehanyatlott. A szabadelvűség zászlója

szemfödél gyanánt borul reá; de ezt a szemfödelt nem temetik el vele együtt, a nemzet fölveszi azt koporsójáról és zászlója lesz a jövőben is.

Igy beszél a történelem nagy halottunkról, a magyar Bismarkról, a letört, hatalmas oszlopról, mely annyi vihart kiállott és ott magaslott rendületlenül süvöltő fergetegeken. Harcait látván, eszünkbe jut a költő szava Drégely hősről: „Hogy vitt ezekkel, hogy vitt egyedül! Mint bástya feszült meg romlott torony alján.“ Kevés parlamenti férfi állott oly heves keresztűzben, oly ádáz kartács záporban, mint Tisza Kálmán. Az ellenzék, kivált kormányzása utolsó évében, kiméltlen ostrom alá fogta, S ő a parlamenti debatter egész arzenálját vitte győztesen háboruba. Fegyverei közt ott volt a guny, a szarkazmus, melylyel ellenfeleit halálra sebezte, érvelésüket izekre tépte. Szónoklataiban nem volt szivósság; de annál több volt az éles tövis. De ha éles is volt e tövis hegye: megmérgezve nem volt soha. Mindig tiszta fegyverekkel küzdött s mindig a maga mellét exponálta Tisza Kálmán, hadserege helyett, mint háborúkban a régi legendás királyok, a kik seregeik élén párbajt vívtak katonáik helyett. Látta a pusztuló magyar középosztályt, a magyar föld urainak veszedelmét és igyekezett meggátolni a magyar faj e gerincének elpusztulását. S ő lehelte bele a nemzet életébe az éltető ózont: a liberalizmust. A szabadelvűség hadseregének ő volt a megteremtője, vezető generálisa, haláláig hű közlegénye. Harcát bevégezte, babérain immár elpihen örökre . . .

A ravatal gyertyái szomorúan lobognak, sáppadt világosságuknál a történelem szelleme fölírja a lesújtó gyász napját, s fölírja a megdicsőült nevet és halhatatlan érdemeit. S fényüknél mi is olvashatjuk a végrendelet ígét, amit Tisza Kálmán nemzetére hagyott. A *szabadelvűség* szent

hagyománya az, amelynek Tisza Kálmán élt s örök életet adott. Nagyok és kicsinyek: mi vagyunk e végrendelet végrehajtói. S ha becsületesen végrehajtjuk e testamentumot, hanem lankadunk a szabadelvűség, a felvilágosodás nehéz küzdelmében: akkor lesz a nagy halottnak nyugodt pihenése e földben, a haza földében, melyet ő úgy szeretett, melynek felvirulására erényeivel, hibáival, eszével, munkájával, szívével s lelkével lankadatlanul törekedett. Hogy meghalt a hódító eszme legelső bajnoka ez a nagy emberek halálában a legszomorubb; de hogy ideálja tovább élte nemzetét: ez elmúlásukban a vigasztaló. *

A képviselőház ülése.

(A parlament részvéte.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 24.

A képviselőház mai ülésén impozánsan nyilatkozott meg a részvét a parlament nagy alakjának, Tisza Kálmánnak elhunyt felett.

A képviselők a husvéti szünet dacára nagy számmal jelentek meg Házban. Ugy a kormány tagjai, mint a képviselők fekete ruhát öltöttek magukra.

Az ülést eredetileg a konverzióról szóló bizottsági jelentés beterjesztése végett hívták egybe, Tisza Kálmán halála következtében azonban a formális ülés első sorban a gyász kifejezésének volt szentelve.

Apponyi elnök mély csendben nyitotta meg az ülést. Meghatottan, reszkető hangon, melyben az igazi, őszinte fájdalom nyilatkozott meg, a következőket mondotta:

T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Megrendítő gyászjelentés kell tennem a Háznak. Be kell jelentenem annak a férfinak halálát, a ki évtizedeken át e képviselőház vitáinak egyik legerősebb harcosa, az alkotmány helyreállítását közvetlenül megelőzőt időben a nemzeti ellentállásnak egyik vezető egyénisége, az alkotmány helyreállítása után a legnagyobb ellenzéki párt vezére, utóbb hosszú évekig az ország miniszterelnöke, belügyminisztere, majd pénzügyminisztere, a parlamenti többség bizalmának letéteményese és így e háznak is vezetője volt Tisza Kálmán halálát jelentem. Bizonyára nem várja tőlem senki, hogy e pillanat-

ban az elhunyt kiváló férfi politikai működését méltassam. E működés történeti arányai átörökítik azt a keretet, a melyben ma meg kell maradnunk. Történelmi méreteket, történelmi szempontokat követelnek a bírálattól is és ki az közülünk, a ki merné állítani, hogy Tisza Kálmánnak és korszakának megítélésében már ma fel tud emelkedni a történelmi elfogultatlanság magaslatára? Az elhunyt a legnagyobb mértékben, talán a kortársak között senki annyira mint ő, birta kiváló egyéniségének, születtelt vezéreknek azt a tulajdonságát, hogy maga iránt rajongó bizalmat és ragaszkodást tudott kelteni és a hol e tulajdonság meg van, ott szükségszerűleg megnyilvánul annak ereje az ellentétek élességében is. És a küzdelmes pálya, a mely csak az imént jutott befejezéshez, nem lett volna hatásaiban olyan nagy, a milyen tégyleg volt, ha már elsimultak volna azok a hullámgyűrűk, a melyeket a pálya emlékezetes harcai közérzületben a trón környezettől a legszegényebb kunyhóig vontak, ha a politikai vita kegyeletteljes elnémulását átmenet nélkül követhetné a történelem megszólalása. Volt azonban egyéniségének egy alapvonása, a mely, mikor megnyilvánult, arra az órára egyesíteni tudta az összes kedélyeket: e vonás az izzó fajszeretet, a magyarságnak az a rajongó szeretete, a mely összes jeleiseinek közös tulajdonsága, hogy úgy mondjam: ismertető jele és a nemzetre gyakorolt hatásuknak feltétele. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalom.) És valamint a szeretet lángjában gyakran összevegyültek mindnyájunk érzelmei, úgy e láng világosságánál adjuk át Tisza Kálmán emlékét az utókornak és közös mély megindultsággal álljuk körül azt a ravatalt, a melyben egy fényes elme, egy nagy nemzeti erő, egy történelmi egyéniség pihen örökre. Ezek után indítványozom, hogy a Ház e kiváló tagjának elvesztése feletti fájdalmát jegyzőkönyvileg örökítse meg. (Helyeslés.) Az elhunyt családjához az elnökség után részvétiratot intézzen, ravatálára úgy itt Budapesten, mint a geszti családi sírboltban koszorút tegyen le a budapesti gyászszertartáson testületileg résztvevőn, a családi sírboltban való temetésnél pedig magát küldöttségileg képviseltesse. (Helyeslés.) Ha ezekhez hozzájárulni méltóztatnak, a küldöttség vezetésére Tallian Béla alelnök urat kérjük fel, a küldöttséget pedig az erre jelentkező képviselők közül alakítjuk meg. (Helyeslés.)

Ezután Széll Kálmán miniszterelnök emelkedett szólásra:

T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Mély megilletődéssel hallgattam végig azokat a szép, kegyeletes és igaz szavakat, a melyekkel a Ház igen tisztelt elnöke Tisza Kálmánról megemlékezett. Hazafiúi mély fájdalommal és igaz bánattal csatlakozom mindazokhoz a kijelentések-

hez, melyeket tett és járulok az előterjesztett javaslatokhoz. A nemzetet súlyos és nagy veszteség érte, a közéletnek egy kiváló nagy alakja tűnt el, a mi alkotmányos küzdelmeinknek egy hatalmas harcosa dőlt ki: harcos, a ki alkotmányos életünk megnyitását fogva négy évtizeden keresztül fényes tulajdonaival, hivatott nagy egyéniségével és nagy arányú tevékenységével Magyarország újabb történetének minden eseményével össze van forrva Tisza Kálmán 15 évig állt a kormány és a parlament tanácskozásai élén, nagy államférfiúi fényes tulajdonaival, nagy ellentállást nem ismerő akaraterejével, lankadatlan kitartásával, bámulatos tetterejével és sohasem szűnő kötelességérzetével. Akarata erős volt, de erős volt minden érzelme is, szerette hazáját és nemzetét és szerette fáját mindenek felett.

Tisza Kálmán tegnap óta a történelemé. A történelem fogja megállapítani is méltányolni mindazt, a mit cselekedett; fényt fog árasztani az ő hervadhatatlan nagy érdemeihez, a miket az ország szolgálatában szerzett és igazságot fog szolgáltatni neki és cselekedeteinek. Utolsó e-hetelig ragaszkodott a magyar közülethez és ezen házhoz. És csak a kérlelhetetlen sors keze birta innen kiszakítani és tőlünk elragadni. Az ő emléke élni fog köztünk kitörülhetetlenül. Vegül kéri, hogy a gyászszertáshoz, mely a családi házban fog megtörténni, a Ház testületileg jelenjen meg. (Élenk helyeslés.)

Elnök: Felkéri a Ház tagjait, hogy holnap délután három órakor itt a Házban gyülekezzenek.

Ezután az ülést berekesztette.

TÁVIRATOK.

A venezuelai fölkelés.

Newy-York, március 24. Willemstadból jelentik, hogy a venezuelai fölkelés az utolsó öt nap alatt nagyobb terjedelmet öltött és hogy a kormány a Cumánától keletre eső részt nem képes tartani. A lázadók Barcelonát ostromolják. A carupanói kerület részben már a lázadók kezében van.

Öngyilkos vezérőrnagy.

Brüsszel, március 24. Hennequin vezérőrnagy, a hadügyminiszterium térkép osztályának igazgatója tegnap reggel agyonlőtte magát.

TÁRCA

A generális.*

Irta: Mikezsth Kálmán.

Igy nevezik egymás közt a miniszterelnököket a mamelukok, mintegy ki akarván fejezni a vak katonai engedelmességet; hogy követik éjjel-nappal, szárazon, vizen, (de nem vizen és kenyéren.)

Tíz éve uralkodik már a generális fölöttük. Feje a piros széken fehéredett meg. Tíz éve eszi a legédesebb kenyeret, melynek a neve natalom és sem a kenyér nem lett kisebb, sem az étvágya nem lett nagyobb.

E tíz év alatt sok mindenen ment keresztül, jart a scyllák és a charybdisek között, hajója zátonyon akadt, sziklához csapódék, ellenkező szelek szakgatták vitorláit, de mindent kihevert. Az történt vele, ami minden kormányelnökkel: hogy a hatalmi széken népszerűtlen lett, végre pedig az történt vele, a mi soha egy kormányelnökkel sem: hogy a saját népszerűtlenségét a hatalmi széken élte túl.

A nemzet réautt oppozícióval csinálni ellene, a sajtó belefáradt üldözésébe, mert nem ártott neki semmit. Utoljára belenyugodott mindenki abba a gondolatba, hogy ez már mindig így

tart, isten neki, még leányágon is Tisza fog itt uralkodni.

Hanem ezalatt a tíz év alatt megiehetősen megöregedett.

Lássuk csak milyen? Nem lehet mondani, hogy szép ember, (ámbar, ha szavazásra kerülne a sor, arra is többsége lenne,) de azt sem lehet mondani, hogy rut ember. Nincs rajta semmi különös, de az igaz, hogy nincs rajta semmi közönséges sem.

Hosszu, sovány alak, aki az utolsó tíz év alatt nagyon megörnyedt, kissé bicegve jár, igen egyszerűen öltözik. Sárgásfehér szakállal legyezőalakban környezi állat, ősz haját fölölleges hosszúra növeszti és e fölölleggel takarja el a deficitet.

Tegyük hozzá még e képhez azt, hogy szemét többnyire sötétszínű szemüveg fedti s ez ad csontos, szögletes arcának némi fagyasztó ridegséget; megiehető taktikából viseli, mert szeméinek őszinte, majdnem szelid fényével nem bírta tábora felett uralkodni. De így azt sejtethetik, hogy a barna szemüveg alatt villámok laknak. Ha végül megemléjtük még historiai nevezetességű pislogását, teljesen készen vagyunk az arcképével.

*

Gróf Andrássy Gyula idejében két udvar volt Magyarországon. Az egyik a bécsi Burg, a másik az „Angol királynő.” Ha a miniszterelnök ki akart vinni valamit, előbb el kellett utaznia Bécsbe s ott kérni rá a jóváhagyást,

mikor pedig Bécsben készen volt, még hátra volt a másik hatalom, az öreg Deák Ferenc az Angol királynőben; ha az is beleegyezett, akkor a miniszteri tanácsban kezdődött el a csata a többi hatalmas hét miniszterrel, kik mind a maguk esze szerint szerették volna igazgatni az országot.

Ropant mulatságos dolgot volt ez így.

Deák, aki előre belátta, hogy ebből nagy collisiók támadhatnak, Kandó Kálmánt a következő hatáskörrel nevezte ki miniszteri tanácsosnak:

— Te pedig arra fogsz ügyelni, hogy mi Andrássyval össze ne vesszünk. Ha gorombaságot üzen, vagy én üzenek valami erőset, annak te utközben szép formát találsz.

Ugyis lett. Ha az öreg ur azt mondotta valamire mérgeesen: „ez ostobaság, ebbe én soha bele nem egyezem, mondd meg Andrássynak, hogy ezt ne próbálja tenni,” azt Kandó már úgy adta elő a miniszterelnöknek:

— Kegyelmes uram, beszéltem Deákkal, alapszabály helyesli a propozíciódat, de ez idő szerint, — úgy vettem ki, még némi aggályai vannak.

Tisza, mint ellenzéki vezér, figyelmes szemlélője volt e kormányzati mizériának és mielőtt hatalomra került, első dolgának vette megszabadítani magát a kapacitásoktól:

Es ez igazán fényesen sikerült neki.

Megalakította, apródonkint összeenyvezte a „néma miniszteriumot”, a legkényesebb, legszürkébb apparátust, mely valaha létezett. Evék

* Ezt a rajzot a kitűnő író 1885-ben írta, amikor Tisza Kálmán mint miniszterelnök hatalma tetőpontján állott.

Tisza Kálmán halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Az újabb Magyarországnak sikereiben legnagyobb államférfia vált meg vasárnap reggel az élettől. Fél századon át volt a közpályán s e fél század alatt kétféle szereplésben is egyképpen az erély, az okosság, a ravasz óvatosság volt legnagyobb fegyvere: ilyen volt mint ellenzéki vezér, az alkotmány védője és ilyen mint kormányférfi. Ő vetette meg alapját a hatalmas szabadelvűpártnak és a maga másfél évtizedes miniszterelnöki uralmának. Ez alatt a másfél évtized alatt sok viszály, sok Szecilla és Charibdisz között vezette át az országot szerzett sikert a nemzetiségi és a pénzügyi kérdésben. Újabb föllendülésünk, megerősödésünk, európai jelentőséghez jutásunk az ő nevével elválaszthatatlan.

Halála órájában ez a nagy perspektíva az, amelybe tudatunk az ő alakját beleállítja, nem hagyván ki belőle a közpályán megfihéredett aggastyánt, akit élete végén hatalmának veszte, sok csalódása, mellőztetése és legutóbb szülőmegyéjének halátlansága is sok jogos keserőséggel telített meg. A nagy hallgató, a közlegénygenerális megérte azt, hogy Nadváradon, főfészkében megbuktatták a képviselőválasztáson. A sikerhez szokott nagy embert levette lábáról ez a csapás, s többé nem is tudott talpra állani. Lelki gyötrelme növelte elaggott testének gyengeségét. És hosszas vívódás után, amelyre hónapok óta lélekzetfojtva figyelt az ország vasárnap kiszendvedett. Gyászol érte az ország kivétel nélkül, gyászolnak érte ellenfelei és ellenségei is, akik voltak, mert egyik legnagyobb, legmagyarabb politikusunk szállt vele sirba.

Az Aradi Közlöny vasárnap reggel külön kiadásban tudatta a gyászhirot, melynek megérkezése után az aradi középületekre kitűzték a gyászlobogót. Vasárnap délelőtt még egy rendkívüli kiadást adtunk a melyben már bő részletességgel méltattuk az elhunyt nagy államférfiu érdemeit, pályafutását s közöltük

utolsó perceinek és halálának körülményeit. Az újabb értesüléseket itt adjuk.

Utolsó percei és halála.

Vasárnap hajnali két óraker bizonyossá vált, hogy Tisza Kálmán nem éri meg a másnapot. És valóban reggel 7 óra 5 perckor jelentették, hogy Tisza Kálmán haláltusája véget ért; az ősz államférfi meghalt.

Régibb, több hónapos keletű betegség ölte meg. Asztmatikus köhögése volt már régebben, amelyet pár hónappal ezelőtt meghülés következtében beállott influenza súlyosbított. A nagy váradi választás után ágyba dőlt s változó rosszul, majd kevésbé rosszabbul volt. Ágyából néha egy-egy napra fölkel, de szobáját azóta csak egyetlen egyszer, egy szép téli napon hagyta el. Kikocsikázott, de utána olyan rosszul lett, hogy többé nem mozdult ki palotájából. A sok fekvés következtében a betegnek fekvő aggnál fellépő, ugynevezett pangási tüdőgyuladást kapott, mely egyre jobban erőt vett szivós, de elgyengült szervezetén. Időközben erős bélbaj is lépett fel.

Állapota pénteken délelőtt válságossá. Korányi Frigyes és Janny Gyula orvosprofesszorok ettől az időtől fogva majdnem szakadatlanul a nagybeteg mellett tartózkodtak. Szombat délután kétséget kizáróan megállapították, hogy segítség nincsen többé és a nagybeteg órái megszámlálvák. Szakadatlanul oxigén belégzést alkalmaztak, vasárnap hajnal felé azonban ez sem használt és reggel öt óraker erős fuladási roham után dermedtség állott be, amire Janny professzor, aki a haldoklót utolsó óráiban egy pillanatra sem hagyta el, elküldött Korányi tanárért és behívta a családnak a szomszédos szobában virrasztó tagjait.

A halottaságnál voltak: Tisza Kálmáné született Dégenfeld-Schomburg Ilona grófnő, gróf Tisza István a feleségével, ifjabb gróf Tisza Kálmán a feleségével, gróf Tisza Lajos, báró Radvánszky Béla koronaőr a feleségével, született Tisza Paulával és az unokák, ifjabb gróf Tisza István, Radvánszky Béla — és Kálmán bárók.

Mikor Korányi tanár megérkezett, a család megnyugtatóra egy harmadik oxigén belégzést is megkíséreltek Tisza Kálmánnal,

de az eredménytelenség teljes tudatában. A család tagjai könyező szemmel állottak meg szeretett betegük ágya mellett, néma ajkakkal vettek búcsút tőle, és halk imát mondtak elszálló lelkeért. Tisza Kálmán szemei ekkor lecsukódtak.

Reggel 7 óra 5 perc volt, amikor Tisza Kálmán meghalt.

A család gyászjelentése.

A haláleset hirre gyorsan elterjedt a fővárosban s a Sándor-utcai Degenfeld-palota előtt csakhamar nagy sokaság gyült össze. Számos középületre és magánháza kitűzték a gyászlobogót. Fekete zászló van a többi közt a képviselőházon, a főrendiházon a miniszteriumokon, a Nemzeti kaszinón, az Akadémián és a szabadelvű pártkörön. Tisza Kálmán haláláról rögtön értesítették Széll Kálmán miniszterelnököt, a ki a gyászra való tekintettel elhalasztotta vasárnapra tervezett bécsi utazását. A miniszterelnök csak husvét után fog Bécsbe menni, hogy tanácskozzék az osztrák kormányval. Széll Kálmán a kabinetiroda útján tudatta Tisza Kálmán halálát a királylyal. Később táviratban tudatta a gyászbeszédet az osztrák kormányval, Spaun báróval, a haditengerészet parancsnokával, Liechtensten herceg első főudvarmesterrel, a birodalmi tanács mindkét házával, Paar gróf és Bolfras főhadsegédekkel, Plener Ernővel, a közös számszék elnökével és még több más osztrák méltósággal.

A gyászoló család a következő jelentést adta ki Tisza Kálmán haláláról:

Borosjenői Tisza Kálmáné maga és gyermekei: István ennek neje Tisza Ilona és fiok Paulina, István; ennek férje báró Radvánszky Béla és gyermekeik: Kálmán, Béla és Dóra; Kálmán ennek neje gróf Keglevich Erzsébet és gyermekeik: György és Imre; Lajos és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvvel jelenti, hogy a legjobb férj, apa, nagypapa és rokon

Borosjenői Tisza Kálmán

1902. március 23-án, életének 72-ik s boldog házasságának 42-ik évében, hosszú szenvedés után elhunyt.

A megboldogult hült tetemei kedden, március 25-ikén délután 3 óraker a megboldogult budapesti lakásán (VIII, Főherceg Sándor-utca 14 sz.) tartandó gyászistentisztelet után, március 26-ikán fognak a

elmulnak s a minisztertanácsban nem fordult elő egyetlen ellenkező szó sem. Tisza proponál s ők bólintanak rá egyet, vagy pedig ők proponálnak, de Tisza előleges beleegyezésével. Megszokták, hogy Tisza cselekszik mindent, Tisza oltalmaz mindenkit. Ha valamelyik miniszternek a torka fája, nem a patikába szalajtja a lakájt, hanem Tiszához... alkalmasint ő rendel nekik még vizikátort is...

Hát a párt?

A pártból kivészett lassankint minden önállóság, sokkal jobban, mint Tisza szeretné. E nagy ember lapító sujjal nehezedik rájuk szellemével és egyéni tudásával. Nekik azt kellett volna látniok ebből, hogy nagy ereje van — de ők arra a tapasztalatra jöttek, hogy ő nekik semmi erejük sincs.

Mindenki kicsinek kezdte magát érezni és kicsi maradt. A régi nagyságok szemlátomást apadának s elkedvetlenkedve maradoztak el, vagy pedig lustán hagyták maguk fölött repülni a devalváló időt.

Mindinkább megszokták ők is, hogy Tisza gondolkozzék, Tisza cselekedjen. Gondolták magukban ázsiai nyugalommal:

„Hiszen az ő dolga egészen. Ha rosszat csinál, magának csinálja, ha jót csinál, nekünk csinálja. Minék ünök bele az orrukba?”

Tisza még egy darabig közlé terveit egyikkel, vagy a másikkal, de mikor észrevette, hogy azok mielőtt nyilatkoznának, — az ő véleményét fürkészik, hogy azt adhassák tanácsképen, abba hagyta a főösleges formalitást is és azóta lett a szó teljes értelmében „generális”.

A generális nem konferál, csak határoz.

A párt nem disputál, csak szavaz.

Igy lett, hogy Tisza ugyan most is folyton növeszti a pártját, de csak azért, amiért a haját, hogy imitt-amott a kopaszságot fedezze vele.

S így lett, hogy Szontagh Pál a skizt nevezte el finom gunyorossággal „pártunk kimagasító alakjának.”

De mindegy. Nem is kényerünk a politika. Ha mi most bolondjában eltalálánk dönteni: jó-e a politikája, vagy nem. — mi ma vezércikk-anyagnak a napilapok számára újabb tiz esztendeig?

Maradjunk meg csak az első színeknel.

Mondják, minden nagy ember veszt közeletről. Ha ez igaz, — akkor Tisza nem volna nagy ember, mert ő közeletről határozottan nyer.

Akik jól ismerik, azok bámulják, ragaszkodnak hozzá legjobban. S valóban ha jobban figyeljük, ez az arc nem mindig ilyen hideg, a három mély redő a homlokon kisimul s derült vonzó melegség önti el a fagyos vonásokat. Tisza olyanforma lehet, mint a róna volt Petőfinek; csak jó ismerősei előtt veti le a fátyolát.

Erkölcseiben puritán, gondolkodás módjában nemes, — nagyszívű s a tisztaság fényé, melyet a családi tüzhelytől kölcsönöz, rokonszenves sugarakkal hinti be az államférfi alakját is.

A mameluk októl sokszor hallani bizalmasan, ha egy vagy más dolog nincs inyükre:

— Engem csak a Tisza személyéhez való ragaszkodás tart a pártban. (Pedig kevésbé hangzanék, ha az elvek tartanák őket a pártban.)

Az előbbi vezérek alatt, közvetlen közelükből terjedt a hidegség kifelé. Rendszeresen az intusok kezdtek legelőbb széledezni, de a messzebb eső gyűrűzet visszanyomta őket. Tisza alatt meg van fordítva s innen hatalmának állandósága. Tisza környezetéből a ragaszkodás melege árad kifelé (a tovább eső rétegekben természetesen mindig lanyhabb), s ahol már hidegebb szél fúj, az oly messze van, hogy a generálisnak nem árthat...

Külső modora szögletes és ügyetlen, úgy, hogy ha valami idegen nagy embernek mutatják be, rendszeren hozzáteszik a jóakarói: „De meg ne itélje kérem ebből az egyszerű látásból. Tiszát sokáig kell ismerni, hogy élvezhesse.”

(Hogy mit értenek a „sokáig” alatt, nem tudom — de ellenzéki szempontból tekintve, „tiz év”-nél mindenestre hosszabb időre.)

Am ha nem jól találja magát a sima partetten, bezzeg elemében van otthon a Házban, azon az ólom szérűn, ahol már közel húsz éve birkózik, vagy bent a klubban hü mamelukjai között, kiknek minden gyöngéjét ismeri.

Ő tán az egyetlen miniszter, aki nem igen szokott mosolyogni. Ő legfeljebb azzal tünteti ki híveit, hogy megszólítja, nagy ritkán kezét fog egyikkel vagy másikkal a folyosón, hosszabb beszélgetésekbe azonban csak a na-

geszti családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Budapesten, 1902. március 23-ikán.

Áldás emlékére!

A király részvéte.

Általános részvét nyilvánul *Tisza Kálmán* halálán. Még vasárnap délelőtt megérkezett a király részvétávirata, a melyet *Tisza István* grófhoz intézett. A király távirata így szól:

Mély meghatottsággal vettem édesatyja elhunytának hírére és teljes szívből osztom a család és az ország gyászát. A boldogult államférfiuban kedvelt hivatást veszttem el, a kinek emléket a siron tul is mindenkor hálás kegyelettel fogom megőrizni.

Ferencz József.

Tisza István gróf a következő távirattal köszönte meg a király részvétét:

Méltóságos *König Károly*, kabinetiroda Bécs, Hofburg.

Sziveskedjék kérem tolmácsolni Felséges Urunk előtt mély meghatottságunkat és hálaunkat a fejedelmi részvét és megemlékezés kegyes szavaiért. A gyászoló család nevében:

Tisza István.

A nap folyamán tömérdek, igen meleg hangu részvétávirat érkezett ugy a miniszterelnökhöz, mint a családhoz.

Temetési előkészületek.

Székely Kálmán miniszterelnök vasárnap a délelőtti órákban felkereste a gyászoló családot, amelynek mind a saját, mind a kormány őszinte és mély részvétét tolmácsolta; ugyancsak a kormány nevében azt az ajánlatot tette, hogy a gyászszertartás — amint az boldogult gróf *Andrássy Gyula* elhunytával történt — az ország valamelyik középületében menjen végbe és hogy a ravatalt az Akademiában, vagy a Nemzeti muzeumban állítsák fel.

A miniszterelnök nyomában *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszter érkezett és utána báró *Eötvös Loránd*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Miután részvétüket kifejezték, *Darányi* miniszter, mint református egyházi főgondnok a Kálvin-téri református templomot, báró *Eötvös Loránd* pedig az Akadémia csarnokát ajánlotta föl a ravatalozásra.

gyobbakkal ereszkedik. Egy-egy fülkébe odahuzza Bsernátont vagy Bánffy Bélát. Némelykor mogorván jár-kel és nem jut senkinek egyetlen jó szava sem, — idegenül biccenti meg fejét a leghivebbeknek is és mégis azt hallani, — hogy nagyszerűen tud bánni embe- reivel.

Sokat törtem rajta a fejem, mi hát az a nagyszerű bánásmód? Mert én azt ugyan nem látom sehol. Hiszen a többi miniszterek majd elolvadnak a nyájasságtól. *Bedekovits* előre köszön még a kapusnak is; *Kemény Gábor* két kiterjesztett karral hatol be a folyosón át a miniszteri szobáig s a két kiterjesztett kar arra való, hogy utközben, mint két gép a mamelukok kezét szorongassa; *Szapáry* rokonszenves arca csupa cukor; a *Széchenyi* szeme édes méz — és mégis *Tisza* tud bánni a mamelukokkal?

Megtaláltam a nyitját. *Tisza* keveset ígér és abból sokat tart meg, a többi miniszterek sokat ígérnek és abból keveset tartanak meg. *Tiszának* a nyájassága természetes és őszinte, a legtöbb hatalmas pedig nesterkelt szokott lenni és kiérzik belőle a leereszkedés szurótövis.

A gyermekeknek volt meg eddig az az ösztönük, hogy a látszat ellenére is tudják, ki az ő legjobb emberük.

Most már megvan ez az ösztönük a mamelukoknak is.

Az elhunyt családja ezeket az ajánlatokat hálás köszönettel vette, de nem akarván megválni drága halottjától, azt a határozott óhajt fejezte ki, hogy, tekintve a megboldogult egyszerű, minden pompától tartózkodó természetét is, a gyászszertartás a halottasházból menjen végbe, még pedig kedden délután; innen a koporsót Gesztre fogják vinni, hogy az ottani családi sirboltban helyezték örök nyugalomra.

A temetés előkészületei iránt a család már intézkedett és a rendezéssel az *Entreprise* intézetet bízta meg. A ravatalt a *Sándor-utcai* palota ebédlőjében állítják föl és a halottat görög stílusú szarkofágba helyezik. Onnan lesz a temetés kedden délután 3 órakor. A menet a gyász- házból a *Főherceg Sándor-utcán* át a *Muzeum-körútra* megy ki, onnét befordul a *Kerepesi-utca* egész a *Keleti pályaudvarig*. Itt megérkezve, a gyászmise után a koporsót beleteszik egy vasuti kocsiba, a melyet hozzácsatolnak az este *Békés Csaba* felé induló vonat- hoz. Szalontán lecsatolják a kocsit és onnét Gesztre viszik, ahol a családi sirboltba helyezik örök nyugalomra. Gesztre husz országgyűlési képviselőből álló deputáció kíséri a koporsót.

Ma délig tervben volt, hogy a holnap be- szentelésnél *Berzeóczy Albert*, a geszti temetésen pedig *Tallian Béla* képviselőházi elnök fog beszélni. *Tisza István* gróf *Sándor József* főispánal megbeszélve a temetés rendezésének részleteit, amaz óhajának adott kifejezést, hogy se a beszentelésnél, se a temetése ne tartsanak beszédeket. *Tisza Kálmán* özvegye ugyanis nem lehetne jelen a temetésen, ha az egyházi beszédeken kívül más beszédekkel is meghosszabbítatnék a gyászszertartás. Ennek folytán a temetésnél csak *Antal* püspök fog beszélni. A család kívánságát ma délután közölték *Székely Kálmán* miniszterelnökkel és *Apponyi Albert* gróf házelnöknek. A temetésen a királyt *Apponyi Lajos* gróf udvarnagy fogja képviselni. *Khun-Héderváry* gróf horvát bán a temetésre Budapestre érkezett.

A részvét.

Gróf Bülow német kancellár *Székely Kálmán* miniszterelnökhöz a következő táviratot intézte.

Mit mondjak még újat a generálisról? Semmit. A közönség mindent tud felőle.

Csak a fele igaz annak is — az a fele, a miben kételkedik.

A lapok egy évtized óta egyebet sem csinálnak, mint vagy őt szidják, vagy őt dicsérik — és már azelőtt sem volt egészen ismeretlen ember.

Beszélek róla, mint szónokról? Hiszen mindenki ismeri a legnagyobb debatterünk beszédeit és szónokjati modorát. Le volt az már ezerszer írva: hogy ül ott a piros széken, figyelve, s örökké lecsapni készen, mint a héra, miként húzódnak össze szemöldöjei, ha haragszik, szinte látni folyton működő agyvelejét, mint egy nyitott köpüt, a kerekék örökké forognak bent s örlik ki a gondolatokat, amiket aztán hirtelen papírra vetnek, mindig csak a schlagwortot: a többi — megszületik beszédközben.

Beszédeinek szerkezete azért laza. De különben sem gondol a formával. Anyira vitte a raffineriát, hogy, mert a mi parlamentünkben a tudomány és doktrinárság nem imponál, sőt inkább visszatetsző, beszédei szándékosan oly hangon vannak tartva, hogy őt naturalista politikusként tüntessék fel.

Csak nézeteinek érettsége, biztonsága mutatja csálhatatlanul, hogy nagyon sokat tanul folytonosan.

Felerészben a mások, felerészben a saját hibáiból.

„*Tisza Kálmán* örökre lehunyván szeméit, kérem Nagyméltóságodat, legyen meggyőződve arról, hogy a legbensőbbben osztozom Magyarországnak ezen annyira érdemduis fiának elmulása felett érzett mély fájdalomában. *Gróf Bülow.*“

Huszár Adolf királyi tanácsos, a miniszterelnökség főigazgatója délben megjelent a halottas háznál és három gyönyörű koszorut tett le. A koszoruk szalagján ezek a föliratok olvashatók:

A magyar királyi kormány — *Tisza Kálmán*nak, Magyarország egykori miniszterelnökének.

Székely Kálmán — az egykori vezér, bajtárs és barát feledhetetlen emlékének.

Egykori felejtethetlen főnökének — A miniszterelnökség tisztviselői.

Később elhozták *Fejérváry Géza* koszoruját a következő felirattal: Mélyen tisztelt barátomnak és egykori nagyrabecsült főnökömmek. A magyar képviselőház pompás, nagy koszoruja a következő feliratot viseli: A magyar képviselőház — *Tisza Kálmán*nak. *Darányi* miniszter koszoruját ez a felirat ékesíti: *Tisza Kálmán* emlékének — kegyelele jeléül.

A gyászoló *Tisza*-család a nap minden órájában százával kapja a részvétáviratokat.

A dunamelléki ev. ref. egyházkerület gondnoksága elhatározta, hogy *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszter, egyházkerületi gondnok vezetése alatt küldöttségileg részt vesz a geszti temetésen.

A Budapesten időző oxfordi egyetemi hallgatók ma délután koszorut helyeztek a ravatalra. Ma délután újabb *Lukács Györgyné* és családja, *Szapáry István* és fia, a baldácsi protestáns alapítvány igazgatósága, *Zichy Ágost*, *Gajary Ödön*, utóbbi „Hálás szeretettel“ felirással, továbbá az országos szabadelvű, *Stesser József* küldtek koszorukat.

Ne Nagyváradon keresztül! . . .

A holttestet kedden, a hónap 25-én délután 3 órakor a családi házban megáldják, s a közönség szétoszlása után egész csendben a keleti pályaudvarra szállítják, ahonnan este 10 órakor a csabai vonattal viszik Gesztre. A koporsót a család tagjai kísérik.

Kedden este, a halottat vivő vonat után külön vonat indul Gesztre; ezen mennek a miniszterek, minisztériumok, nevezetesen a miniszterelnökség, a belügy- és pénzügy minisztériumok küldöttségei és az országgyűlés tagjai.

Geszten szerdán d. e. 10 órakor lesz a temetés a családi sirboltban és a temetési vendégek délután 1 órakor indulnak vissza fővárosba.

A temetésen ő felségét gróf *Apponyi Lajos* magyarországi udvarnagy képviseli. A kormány részéről báró *Fejérváry Géza* honvédelemügyi miniszter, *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszter és *Cseh Ervin* horvát miniszter vesznek részt a geszti temetésen.

Az elhunyt halála előtt amaz óhajának adott kifejezést, hogy holttestét ne Nagyváradon keresztül vigyék Gesztre, hanem a budapesti keleti pályaudvarról *Békés-Csabán* át Nagy-Szalontára és onnan kocsin Gesztre.

Tisza Kálmán a ravatalon.

A főváros középületein, de sok magánházon is fekete zászló hirdeti az ország tizenöt- éven volt kormányelnökének halálát. A *Főherceg Sándor-utca* szinte feketélik a gyászlobogóktól s a halott háza előtt nagy tömeg lesi az egyre érkező kondoleáló előkelőségeket.

A halott délelőtti tíz óráig még a halálos

ágyon feküdt. Tisza Kálmán özvegye tegnap az egész napot halott férje ágya mellett töltötte s este is csak mehezen tudták gyermekei rávenni, hogy szobájába térjen. Az éjjel a halott mellett a temetkezési vállalat két embere virrasztott csupán. Kora reggel az özvegy, aki ritka imádatlansággal csüggött immáron halott férjén, újból bement a halottas szobába. Ott lerogyott férje teteme mellé s keserves zokogás közepette bucsuzott el tőle. Fiai és unokái körülvették a zokogó özvegyet s végül csendes imát mondva, átadták kedves halottukat a temetkezési vállalat embereinek.

A ravatalt a második emeleti lakás ebédlőjében állítják föl. A tágas terem három ablaka a főherceg Sándor-utcára tekint. A terem, valamint a hozzá vezető szobákat földig érő fekete gyászleppel vonták be és dusan megrakták pompázó délszaki növényekkel és kerti virágokkal. Maga a ravatal görög szarkofágot ábrázol, de csak délután három óra felé készül el. Dél felé elhozták a nehéz érckoporsót, a melybe egyszerű fekete ruhába öltözve fektetik Tisza Kálmánt.

A kapusnál kitett ivre ma délelőtt is igen sokan jegyezték föl részvétük jeléül nevüket. Ott jártak:

Daday Jenő dr., Antos János, Lakatos Aladár miniszteri tanácsos, Ketly Károly dr., Kubinyi Arpád, Szabó János, Fenyő Sándor, Besenyey tábornok, Cseh Ervin, Kállay András, Rákosi Viktor, Lukács Lászlóné, Josipovich Géza, Emich Gusztáv, Latinovich Géza, Emmer Kornél, Lakatos Miklós osztálytanácsos, Pekár Gyula, gróf Forgách Antal, Münnich Aurél, Werner Gyula.

A halotthoz nem bocsátanak senkit. Családjára a délelőtt folyamán a mély gyászba borult özvegy körül tartózkodik s csak gróf Tisza István és báró Radvánszky Béla távoztak el, de kis idő múlva ismét visszatértek a gyászházba.

A temetés.

A temetést holnap, kedden délután 3 órára tűzték ki. Az egyházi beszédet a gyengélkedő Szász Károly püspök helyett Antal Gábor dunántúli ev. ref. püspök tartja, aki különben a halott mellett ma délelőtt is rövid imát mondott.

A koporsót a délutáni vonattal viszik Gesztre, ahol szerdán délelőtt tíz órakor helyezik örök nyugalomra a nagy államférfi temét.

A kormányt és a miniszterelnökséget Geszten a sirba tetelnél Tarkovich államtitkár, Barkasy Géza miniszteri tanácsos és Huszár Adolf királyi tanácsos fogják képviselni.

Abba a küldöttségbe, mely Tallián Béa képviselőházi alelnök vezetése alatt a halottat Gesztre elkíséri, eddig a következők jelentkeztek: Csávossy Béla, Kristóffy József, Münnich Aurél, Heltai Ferenc, Rónai János, Kiss Pál, Gromon Dezső, Vörös László, Nagy Sándor dr. és Werner Gyula, továbbá Wekerle Sándor, Radvánszky Géza báró, Uchritz Zsigmond főrendiházi tagok. A küldöttséget Farkas János képviselőházi terembiztos is elkíséri. A különvonat a halottal csak kedden 11 órakor indul a keleti pályaudvartól és szerdán reggel 8 órakor ér Nagy Szalontára, ahonnan a küldöttségek kocsikon mennek Gesztre.

A közönség a ravatalt holnap délelőtt tíz órától tizenkét óráig tekintheti meg.

Nagyvárad részvéte.

Nagyváradról jelentik: Tisza Kálmán halála Nagyváradon mély részvétet keltett. A lakók külön kiadásait az utcák népe csoportokba verődve olvassa. A vármegyebizárára, a városházára, a nemzeti kaszinóra, a jogakadémiára és több magánépületre kitűzték a gyászlobogót. A

kaszinónak Tisza Kálmán elnöke volt. Cifra Gerő alelnök a következő táviratot küldte Tisza Kálmán özvegyének a biharmegyei kaszinó nevében:

Fogadjon kegyesen, kegyelmes asszonyunk és magas családja a pótolhatatlan veszteség fölötti fájdalmas részvétünket.

A kaszinó válaszmányának ülésén Cifra alelnök meghatva jelentette be a nagyérdemű elnök halálát. A válaszmány elhatározta, hogy a ravatalra koszorút küld és a gyászoló családnak részvétiratot intéztek, amelyet Cifra elnök és Beöthy László főispán vezetésével nagyszámu küldöttség visz Budapestre. A részvétirat ecseteli a kaszinó fájdalmát Magyarországon a múltkor történelme egyik legnagyobb alakjának elhunytá felett. Koporsójára, melyre a történelem leteszi koszoruját, leteszik a kegyelet és hála virágait azok is, akik a nagy halott szívéhez, lelkéhez közel állottak.

A biharmegyei szabadelvű pártot Szabó József, a városi szabadelvűpártot Hlatky elnök holnapra ülésre hívta össze. A gyászszertartáson a nagyváradiak külön vonaton mennek föl Budapestre. Különvonat megy majd Gesztre is a temetésre.

Tisza Kálmán családi élete.

A ki a Tisza-ház belső életét ismerte, az jól tudta azt, hogy honnan meríti az erőt Tisza Kálmán közéleti nagy küzdelmeihez. A ki a Tisza család tagjainak egymáshoz való viszonyát tudta, az tudta megértette azt is, mi ad napról napra friss erőt, kitartást és szívósságot a parlamenti élet porondján, és a közélet sok más ágazatában vehemens erővel támadott kormányelnököknek.

Ennek a látszólag érzéketlen, hideg embernek családi élete, maga volt a megtestesült boldogság: ő volt a pátriarchája a Tisza-háznak, a melyben csak napsugár és verőfény lakozott. A mikor az ősz kormányelnök hazatért palotájába, az ajtóküszöbön hagyta a politikát, az országos dolgokat és csak a szerető férj, a gondos, gyöngéd családapa s családjaért élő ember került szembe szereteteivel. Feleségével, szül. Degenfeld Ilona grófnővel, csaknem közmondásossá vált családi életet folytatott. Legkíméletlenebb ellenségei is tisztelettel hajoltak meg Tisza családi életének abszolút tisztasága előtt és ez a hely volt az, a mely az öreg államférfiúnak vigasztalást nyújtott a nehéz órákban.

Mikor 1900. decemberében 70 ik születésnapját ünnepelte a magyar társadalom, Eötvös Károly mondott pohárköszöntőt Tisza Kálmánra, akivel, mint mondta, „közjogi harcok és közjogi küzdelmek mezején soha egy táborban nem volt.” E pohárköszöntőben Eötvös is szól Tisza családi életéről, a „mely előtt hódolattal hajtja meg fejét.”

És most gyászba borult a nagyuri palota. Gyászt öltött a geszti udvarház is. És a geszti sirboltban, a melynek ajtaját benőtte a folyondár, és a a repkény, készítik az utolsó nyugvóhelyet annak, a ki soha nem álmodott fényt adott az egyszerű köznemes Tisza-család nevének.

Egy cáfolat.

Több lapnak ama hírére, hogy Tisza Kálmán koporsóját Nagyvárad megkerülésével egyenesen az elhunyt rendelkezésére szállítják Békés-Csabán keresztül, illetékes helyről azt jelentik ki, hogy *ilyen kicsinyes gondolkodásmód Tisza Kálmántól és családjától távol állott.*

Tisza Kálmán a választások után soha egyetlen egy keserű szóval sem nyilatkozott szülővárosáról. Ilyen végakarathatnyilvánítása, ha egyáltalában rendelkezett volna valamiről, már azért sem lehetett, mert Gesztre a Tisza-család rendesen a csabai utat választotta. Tisza László holttestét is Csabán keresztül szállították Gesztre, a családi sirboltba.

SPORT.

+ **Lövész-ünnep.** Az aradi Polgári Lövészegylet e hó 30-án és 31-én tartja meg idej megnyitó-ünnepélyét. Az ünnepély mint minden évben úgy az idén is díjlövészettel lesz összekötve. A díjlövészet 30-ikán vasárnap délután 2 órakor veszi kezdetét. Az ünnepélyt a főlövészmeister dr. Múlek Lajos vagy annak távollétében a lövészmeister nyitja meg, hétfőn egész nap folytatódik a díjlövészet, mely a díjjak kiosztásával este befejezést nyer. Ez ünnepélyvel kapcsolatban megnyílik a lövészegylet helyiségében levő tekepálya is.

+ **Vadászat.** Az idej szokatlan enyhe tél nagyon kedvező volt a vadállomány szaporodására. Vidékünkön a nyulak szépen szaporítottak. Azonban a március eleji időjárás komoly aggodalmat okozott vadászainknak. Ugyanis az ezidőben még alig pár napos vagy hetes nyulfiókok legnagyobb ellensége az az időjárás, mely a múlt hetekben mutatkozott. A hirtelen erős hidegre változott időjárást a fiókok gyenge szervezete nem állhatja ki, az állandó hideg eső pedig átáztatja a fiókok hiányos bundácaikat, fogékonyvá teszi őket minden nyulbetegségre úgy, hogy ilyenkor rakásra pusztulnak. Szerencsére ez időjárás nálunk nem tartott soká s így számbavehető kárt nem okozott. Remény van oly nyulállományra, mely az előző éveket messze túlhaladja.

Angol-búr béketárgyalások.

(A háború a befejezés küszöbén.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 24.

A délafrikai csataterén, a tarka események csomójából kerül néha-néha olyan hír is, mely a béketárgyalásokról szól. Ezek a hírek csaknem minden hónapban megismétlődtek és lassanként állandó jelleget vettek föl. Ma már alig lehet hitelt adni ezeknek a híreknek, bár az alapjuk megvan. A békére hajlandó már mind a két fél s hogy a béke megköttesék, az már csak az idő és a kedvező alkalom kérdése.

A burok ugyanis nem hajlandók bármely pillanatban békét kötni, különösen nem hajlandók olyankor, mikor az angoloknak kedvez a szerencse, mert akkor az angolok olyan föltételekkel állnak elő, melyek a meghódolással egyenlők.

Most azonban utóbbi időben a buroknak kedvezett a hadiszerencse. A legutolsó nagy bur győzelem nagyon deprimálta az angol kedélyeket, s most már szelidebb feltételekkel is megelégednek.

Lehet, hogy a burok megragadták ezt az alkalmat és békeággal járulnak most az angolok elé. Legalább ilyen értelmű táviratok érkeztek Londonba s bár itt kételkedéssel fogadják ezeket a híreket, mégis annyi érdekesség van bennök, hogy jellemzik a közhangulatot.

A „Reuter-ügynökség” jelentése szerint Schalk-Burger, Reitz, Mayer Lukács, Krogh és Vanderland, a transzváli kormány tagjai, Middelburgból különvonaton békeüzlettel ideérkeztek. Schalk-Burger és a burok más megbízottai a hét néhány napján át a Renosterkopon tartották magukat, ahol Park ezredes és más csapatok nagyon szorongatták őket, sőt egy ízben majdnem fogságba estek. Helyzetük egyre tartatlatlanabb lett.

Pénteken éjjel staféták mentek Balmoralba azzal a jelentéssel, hogy a bur megbízottak fedezet alatt oda fognak érkezni, ami szombaton meg is történt. A bur megbízottak rögtön tovább utaztak Pretóriába, míg a fedezet Balmoralban maradt. Pretóriában Schalk-Burgert és társait Kitchener kocsija várta és a főhadiszállásra vitte, ahol Kitchener-rel konferáltak. A beszélgetés után a bur megőizottak tovább mentek Oranjéba.

A Daily Chronicle azt jelenti Pretóriából,

hogy a bur megbizottak Kitchenerrel való beszélgetésük után Kroonstadba mentek.

A londoni reggeli lapok mind azt mondják, hogy a bur megbizottakról szóló pretóriai hírek oly kevésé pontosak, hogy csak sejtésekre ad alkalmat. A hirt biztatónak mondják, de kétségesnek tartják, hogy *Botha, Delarey és Dewett* elismeri-e Schalk-Burger autoritását.

Katonai ünnep a várban.

(A mortarai győzelem évfordulója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Hagyományos katonai fénnel ülte meg az aradi házezred a *Mortara* és *Novara* mellett vívott győzelmes csaták ötvennegyedik évfordulóját. Szombaton, az ünnep előestéjén 8 órakor nagy zenés takarodó volt a várban. A katonazene a kaputól kiindulva megkerülte a várat, majd az ezredparancsnoknak a vár díszterén levő lakása elé vonult, hol három zenedarabot játszott el. Közben tűzijáték gyönyörködtette a várba özönlött nagyszámu közönséget.

Vasárnap reggel ismét a katonazene járta be csengő zeneszóval a vár udvarát. A vár díszterén a templom előtt egy katonai jelvényekkel díszített sátor volt felállítva, melyben a tábori misét tartották meg.

Reggel nyolc órakor vonult fel teljes díszben az ezred, s azután kezdetét vette a tábori mise, melyen *Allersdorfer* Julián katonai lelkész celebrált. Az ünnepélyen minden aradi csapattest képviselve volt küldöttségek által, míg a helyőrség tisztikara teljes számban vett részt. Mise után *Waschmann* Vilmos ezredes német beszédben méltatta a nap jelentőségét. Szavait magyar és román nyelven megismételtették, azután felolvasták az ütközetben elesettek névsorát, mire kiosztották a Gyulai-alapítványnak kamatait legjobb magaviseletű katonák között.

Délben a tiszti kaszinóban ünnepi ebéd volt, melyen az első felköszöntőt *Waschmann* Vilmos ezredes mondta a királyné, mint legfőbb hadurra. Ugyancsak az ezredes elítette egy felköszöntőben az ezredet, mely mint azelőtt minden évben, úgy az idén is megemlékszik dicső elődeiről. *Dittrich* alezredes a vendégeket köszöntötte fel, kiknek sorából *Instittoris* Kálmán polgármester magyar nyelven a házi ezredet éllette. A polgármester magyar toasztjára a katonazenekar a *Rákóczy*-indulót játszotta.

Hamzsea Agost püspökhelyettes poharát a polgárok és katonák között fennálló jóviszonyra üritette, a melyet a hazaszeretet kapocsa tart össze.

A felköszöntők sorát *Marginéan* nyug. alezredes zárta be, ki *Waschmann* ezredest éllette.

Muskálay János plébános, ki jáki *Tóth* kapitány halála folytán egyedül van életben, a harcban résztvettek közül, Lippáról levélben mentette ki elmaradását. Üdvözlő táviratok érkeztek a következőktől: *Kertichék* tábornagynagy, *Lehmann* Vince vezérőrnagy dandárparancsnok, *Mayer* Guidó és *Blondein* Gusztáv vezérőrnagyok, *Schleichenstüel* és *Schönfeld* ezredesek, *Wachenhausen* őrnagygyal a Fehértemplomban állomásozó 2-ik zászlóalj és még egy csomó katonatiszt.

Délután megtartották a vár díszterén a szokásos bakamulatságokat, melynek huszonöt számát rengeteg közönség nézte végig. A délutáni népünnepet *Hospodár* Emil főhadnagy rendezte.

Erzsébet királyné szobra Svájcban.

(Antonio Chiantone műve.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Svájcban, a hol *Erzsébet* királyné szomorú tragédiája lefolyt, rövid idő múlva hófehér márványból készült szobor fogja megjelölni azt a helyet, a honnan a királyné elindult Genfbe, ebbe a gyászos emlékezetű városba, a mely életének utolsó állomáshelye volt.

A bécsi udvarnak valóságos küzdelmet kellett folytatnia, hogy a királyné szobrát azon a helyen állíthassa fel, a hol a tragédia megtörtént.

Az udvar többször megkísérelte, hogy a gyilkosság helyét megjelölhesse valamely formában, a kísérletek azonban mindannyiszor megghiúsultak. Az történt, ugyanis, hogy a genfi *Beau-Rivage*-szálló, a hol a királyné kiszendvedt, reklam-célokra használta azt a szomorú eseményt. Az udvarnak tehát kettős célja volt a szálló megvásárlásával, a vétel azonban nem jöhetett létre.

Ő felsége végül azt óhajto ta, hogy legalább egy emléktáblával jelöljék meg a nagy tragédia helyét, a szálló-tulajdonos csökönyöségén azonban ez a terv is megtört.

Most végre, hosszú idő után arra a megálapodásra jutottak, hogy az emlékművet *Territet*-ben, abban a helységben állítják fel, ahonnan *Erzsébet* királyné hajón Genfbe indult. Itt vásárolt a bécsi udvar területet, a hova a királynének immár készen álló szobra kerül.

Az emlékművet *Antonio Chiantone* olasz szobrász készítette, ugyanaz a művész, a kivel annak idején a királyné *Rudolf* trónörökös szobrát csináltatta. A szobor, mely fehér kararrai márványból készült, ülő helyzetben ábrázolja *Erzsébetet*, ki éppen egy befejezett olvalmányon gondolkodik. Jobb kezében a behajtott könyvet tartja, baljával pedig könyedén támaszkodik a padra, a melyen ül. A szobor 2 méter 20 cm. magas.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A kardalosos bucsuja.

— Március 24. —

Az aradi színház kapuját ma este bezárták. A szellem, mely 9 év óta a színházban uralkodott nesztelenül kiosont.

Utoljára a kardalososok játszottak a színpadon, az a szerény gárda, melybe csupa névtelen hőseket soroztak. Jóban és rosszban egyforma jó kedvvel játszottak, énekeltek, táncoltak ők és hogy a közönség a névtelen hősek iránt mily meleg érdeklődést tanusított, azt igazolta a mai színházi est.

Annyian voltak ma a színházban, mintha valami angol táncoperett premiérje lett volna; a drámai személyzet irigykedve nézhette a szép közönséget, mert bizony akárhány klasszikus drámai előadásra még a tizedrészes közönség sem jött a színházba.

Mátyás diákok adták; a főbb szerepekben *Mányai* Aranka, *Tolnayné*, *Bács*, és *Rubos* játszottak a kardalososok iránti szivességből ép oly ambícióval és jó kedvvel, mint bárny rendes előadásra.

Érdekes volt, hogy a zenekarban az aradi cigányok ültek, ők szolgáltatták a muzsikát és *Dienel* Oszkár karmester ép oly hévvel dirigálta őket, mint egy rendes zenekart, mely valami operában buzgókodik.

Az első felvonás után kitapsolták a kardalososokat és sok mosolyt idézett elő, mikor a zenekarból virágkoszorukat és dobozokat nyuj-

tottak fel a karhölgyeknek. A virágajándékokban részesültek *Bittera* Erzsi, *Billik* Emma, *Gajda* Ilona és *Bibor* Felice, a karhölgyek elitjei.

A mai bevétel tetemes összeget juttatott a kardalososoknak, kik bizonyára hálásan fognak megemlékezni a mi közönségünkről, mert tapasztalták, hogy *Thalia* közmunkái is méltánylásra találtak. És ezzel az előadással befejeződött minden, ami a színházban *Leszkay* névéhez fűződött. *Carolus*.

* **Az utolsó előadás.** A társulat vasárnap este a „Cigány“-ban elbucsuzott tőlünk. A darab legkisebb szerepei is az elsőrendű tagoknak jutottak. Rendes körülmények között a szereposztó fején érezte volna az egyes szerepeket, a bucsuelőadásra azonban szívesen vették a karban való szereplést is, csak hogy a színpadra jussanak és onnan intsék le az utolsó isten hozzádot. Közönség gyéren volt a színházban, de lelkes volt és tüntető módon bucsuztatta el az egyes tagokat. A legmelegebben *Angyal* Ilkát tapsolták, kinek nem jutott hivatalos bucsuzás, bár a legjobban érdemelte volna meg. Ezzel bezárult hivatalosan a színházi évad.

* **Szabad Lyceum.** Az utolsó előadás a szabad Lyceumban április hó 4-én, délután 5 órakor lesz *Steiner* József műépítész fog „*Modernség a képzőművészetben*“ címen felolvasást tartani, mutatványokkal kapcsolatosan és pedig kivételesen a városháza dísztermében, mivel a vetített képek bemutatására az a sötétebb terem alkalmasabb.

* **Színészet a vidéken.** Orosházán a folyó év tavaszán a modern igényeknek megfelelő színházat építenek. Az eredményes mozgalmat *Lukács* György főispán indította meg. A folyó évi első saisonon *Makó* vagy *Komjáthy* társulata fog Orosházán játszani.

A gyilkos erdőőr.

(Törvényszéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Az aradi törvényszék főtárgyalási tanácsa ma *Fábián* Lajos dr. táblai bíró elnöklete alatt egy *Bugyisan* Trandafir nevű vinyesti erdőőr fölött itélkezett, aki ama vád alatt állott, hogy egy embert puskával agyonlőtt, egy másikat pedig puskatussal agyonütött.

A tárgyalás mind a vád, mind a védelem képviselőjének alkalmat adott hatásos és jogilag érdekes beszédek elmondására. Mint ügyész *Lehrmann* Viktor ügyész, mint védő *Nagy* Sándor dr. ügyvéd szerepeltek. Az ügyet az teszi érdekessé, hogy a vádlottat *Serbán* György és *Bugyisan* Juon, ugyanazok, kiket a vádlott megölt, jogtalanul bántalmazták, úgy, hogy erős lelki felindulás hatása alatt követte el tettét.

A dolog úgy történt, hogy *Bugyisan* Trandafir, aki *Ürményi* Pál vinyesti kastélya körül erdőőri szolgálatokat teljesített, 1900. évi november hó 12-én éjjel szomszédja, *Serbán* György házának ablakait kivilágítva látva, elment szomszédjához, akivel különben igen jó viszonyban élt, látogatásra, tereferére.

Többen voltak ott, a házigazda meg is kínálta pálinkával és beszélgettek a falu ujdonságairól.

Mikor ketten-hárman elmentek, a visszamaradottak egyike, *Trippa* Juon szemrehányást tett az erdőkerülőnek, hogy egy erdei kihágásért felje ostentte, a mi] miatt meg is büntették. *Bugyisan* ingerülten válaszolt, szó-szót követett s nemsokára a többiek is, a házigazda sem véve ki, kik ugylátszik valamennyien hívei voltak a szabad falopásnak, szidni kezdték a lelkismeretes csószot. Ez nem hagyta magát s gorombáskodni kezdett, a miből verekedés lett. Ennek természetesen az lett a vége, hogy *Bugyisan* kikapott. Hazaszaladt, mire a töb-

biok üldözni kezdték. Hazakibozta a pus-
káját s minthogy üldözöi mentek Serbán-
hoz, a császár erős fölindult belélt az ab-
lakon. *Szabó György fején* va, összerogyott.
A császár visszazsaladt s r házához ért, a
kertben látta a társaság násik tagját, Bu-
gyisán Juont. Ennek nekott s puskatussal
egy megverte, hogy *Ban halva maradt* a
földön.

Ezért aztán erős feladásában elkövetett
szándékos emberölés pttének kísérlete és
ugyancsak szándékos ölés büntette miatt
került a mai főtanács Elnöke, mint emli-
tettük, *Fábán Lajos* volt, szavazók *Zubor*
Gyula és *Köller János* egyzó *Bereczky Lajos*
aljegyző.

A bíróság rendil sok tanut és szakér-
tőt hallgatott ki. Azonyitási eljárás befeje-
zése után *Lehrmar* ügyész elmondta vád-
Nagy Sándor dr. p védbeszédét.

Az elhangzott szövegek után a bíróság a
a vádlottat három börtönrre ítélte.

Az ítélet ellegy az ügyész, mint a védő
felebbezett.

A kalapok országából.

(A Szépiából.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Az Alava's féle ugynevezett merénylet-
rői már nem ilnak a lapok. S ha mégis két
lapnak: a *Vernye Novosztii*-nak és a *Dnevni-
List*-nek nyikozatát főlemlitem, ezt csak azért
teszem, mert érdekes, hogy szerb szomszéd-
dink a mi/akunkba tolják e csiny értelmi
szerzőségét. Sőt odáig megy az első helyen
említett tjelet ujság, hogy minket hasonló do-
loggal fenget. Ettől egyelőre nem kell fél-
nünk, me hisz a szerb uniformisokat is Zi-
monyban észítik. Ha tehát egy szerb új Ala-
vantisen; észébe jutna osztrák táborszaki
egyenruhban, mondjuk Pancsován, vagy Mit-
rovicán egy legénnyel átkelni, ezt az egyen-
ruhát ugyancsak Zimonyban kellene megren-
deínie. Ennek a zimonyi katonai szabócég in-
kább megörülne, mint a kilátásba helyezett tisz-
telt ménylő.

Haem komolyra fordítva a dolgot, a mai
szerb lapok még a legelkeseredett magyar-
ország szerbekben sem kelthetik fel a vonzó-
dás éretét. Érdekes, hogy a legnagyobb nyo-
morusg közepette is, mikor már csak uzsora-
kamatra kapnak pénzt, nem mulik el hét,
hogy így-Szerbia eszméjét ne állítanák oda
egyetlen kibontakozási eszköznek. Jól mondta
egy idvaló államférfi, hogy erre az „eszmére“
még a sem adna pénzt, aki hirdeti.

A idevaló körökben mosolyognak azon,
hogy a lapok *Konstantinovic*s ezredes megte-
ték „bercegnak“. Az ezredes különben tetőtől-
talpig gavallér uriember, de leányának *Mirkó*
montenegrói vajdával való eljegyzése minden
egyeből jelent, csak nem barátságos indulatot
a szerb király irányában. Ezért nem is fogad-
ták a konakban valami nagy lelkesedéssel az
eljegyzés hírént. Egyébként, megnyugtatóra a
konjekturális politikásoknak, megkockázatom
abból véleményemet, hogy a Petrovics-dinastia
kilási Szerbiában minimálisak. Belgrádból, Ce-
tínyét épp oly kevésbé lehet kormányozni, mint
megfordítva.

A duna-szávamelléki Szerbia és népe, no-
ha egy nyelvet beszél és egy hitet vall a mon-
tenegroikkal, ezekkel soha egy földalatt nem
fog megtérni. Bármily sivarak is a szerbiai ál-
lapatok, a könnyű felfogásu, kulturára inklináló
szerbség a töle cigánynak tartott félvad mon-
tenegrói negemóniát s hasam fogja beveuni.

Látjuk ezt már abból is, hogy a montenegrói
kivándorlók szivesebben mennek Kis-Ázsiába,
mint a szerb királyság területére, ahol a nép
valósággal ellenszénvvel viseltetik a lusta fél-
vad hegylakók iránt. Igaz, hogy a montenegrói
vajda a maga nemében genialis ember, kitűnő
házasságszerző, nagyon jó hírlapíró, de azért
még népe sem szereti. Az ő nagyratörő tervei
nem fognak megvalósulni.

Utóárverés

Atzél Péter telkei fölött.

(Egy emeletes ház és egy telek eladása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Atzél Péter neve, mióta meghalt, nagyon
sűrűn hangozik el az aradi törvényszék előtt.
Polgári ügyekben talán az ő neve fordul elő
mostanában legsűrűbben. Oka ennek az a vég-
rehajtási eljárás, melyet az örökösök ellen in-
ditottak s melyet részben az örökösök is kértek.

A multkor megirtuk, hogy Atzél Péternek
a Szent László-utcában levő telkeit elárverez-
ték. Akkor csaknem az egész utca dobra ke-
rült, mert az egész utca jóformán csak Atzél
Péter telkeiből telik ki. Azóta nagyobb részük
gazdát cserélt. Ez az árverés január elején
történt.

Az árverés megtörténte után, a törvényes
határidőn belül azonban utójánlatok érkeztek
be egyik-másik telekre, minek folytán újabb
árverést kellett tartani.

Igy érkezett be utójánlat arra az üres te-
lekre, mely a zöldszínű emeletes ház után kö-
vetkezik, továbbá magára az emeletes házra és
a hozzátartozó telekre. Az előbbi az első ár-
verés alkalmával *Kövé*r Lajos aradi építész vette
meg 3110 koronáért, a házat telkestül pedig a
magyar jelzalog és hitelbank 13,971 koronáért.

A telek, mely az aradi telekkönyvben 4644
tkjv A+1 sorszám alatt van bejegyezve, most,
az utóárverésen 4951 koronáért kel el. Vevője
özv. *Végh* Aurélné. A régi 3110 koronás vétel-
ár mellett 1814 koronával kelt el drágábban.

A 4713 tkjv A+2 sorszám alatt felvett
házat és telket, melyet tudvalevőleg a magyar
jelzalog és hitelbank vett meg, özv. *Brummer*
*Simon*né ujaradi lakos vette meg 16.011 koro-
náért. A régi 13971 koronás vételárhoz képest
a többlet 3041 korona. Ennyivel drágábban kelt
el most a zöld, emeletes ház.

Az árverést *Ortutay* Antal kir. bírósági
végrehajtó effektualta. Az árverésen, mint az
Atzél Péter hagyatékával perben álló felek
képviselői jelen voltak *Kertész* Miksa dr., *Tol-
nai* János dr., *Schütz* Henrik dr., *Fischer* Jenő
dr. és *Ring* Béla dr. ügyvédek. Magán az ár-
verésen részt vettek *Kammler* János, *Sztojka*
József, *Jakabffy* Zoltán, *Kövé*r Lajos, *Jakabffy*
Gyula és özv. *Brummer* *Simon*né.

Még maradt hátra egy üres telek, mely
formai okok miatt nem kerülhetett árverés alá.
Azonban már erre is el van rendelve az ár-
verés. Valószínűleg április végén vagy május
elején szólal meg majd a dob Atzél Péter utolsó
ingatlana fölött.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Kölcsey Egyesület folyó hó 25-én
kedden délelőtt tíz óraker, a városháza kister-
mében, közgyűlést tart, a következő tárgysoro-
zattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár jelentése
az egyesület mult évi működéséről. 3. A szám-
vizsgáló bizottság beszámolója az egyesület
anyagil helyzetéről. 4. Az 1902. évi költségelő-
irányzat megállapítása. 5. A tisztikar és vá-
lasztmány leköszönése. 6. Indítványok. 7. Új
választmány és új tisztikar választás. 8. Elnöki

zárszó. Az egyesület vezetősége tisztelettel kéri
fő a tagokat a közgyűlésen való megjelenésre.

(*) A kereskedő-ifjak betegsegélyző egylete
tegnap délután tartotta meg közgyűlését a felső
kereskedelmi iskola disztermében. A közgyű-
lést *Wadowszky* Gusztáv elnök nyitotta meg,
beszédében megemlékezvén az elhunyt *Kell*
Manóról, ki az egyesület igazgatóségának tagja
volt. Indítványára a közgyűlés részvétének jegy-
zőkönyvileg adott kifejezést. Ezután az elnök
megköszönte ugy a maga, mint az egész veze-
tőség nevében a reájuk ruházott bizalmat, mi-
után mandátumuk lejárt, azt a közgyűlés meg-
delákezésére bucsájtja. Az új választások ren-
dejtésének idejére a közgyűlést felfüggeszti, egy-
ben a korelnökségre felkéri *Daimel* Lajost
bizalmi férfikul *Glück* Dezső és *Klein* Sándort.
Kneffel Lajos elismerő szavakban méltatta *Wa-
dowszky* Gusztáv elnök, *Gebhart* István alelnök
és *Hoffmann* Antal pénztárnok érdemeit és in-
dítványozza, hogy az egyesület három tisztvil-
selőjét a közgyűlés közfelkiáltással választssa
meg, amit a közgyűlés egyhangu lelkesedéssel
és éljenzéssel megtett. A választások megejtése
és a szavazatok összeolvasása után *Daimel* La-
jos korelnök kihirdette a választás eredményét.
A tisztikar a következő lett: elnök *Wadowszky*
Gusztáv, alelnök *Gebhart* István, pénztárnok
Hoffmann Antal, titkár *Szamorai* János, kór-
ház-igazgató *Gedeon* János. *Illics* Zsifkó ellenőr.
A választmányba megválasztattak három öv-
re: *Binéth* Ignác, *Daimel* Lajos, *Guld* Emil, *Hörich*
Márkus, *Hegyi* Vilmos, *Hunyadi* József, *Kálmán*
József, *Klein* Sándor, *Krausz* Samu, *Licker*
Ferenc, *Masztig* Pál, *Moskovitz* Izidor, ifj. *Sztojka*
János, *Sainnel* Arnold, *Szántó* Kornél, *Wechsler*
József, *Wallinger* József és *Vasóczy* Károly.
A felügyelő-bizottságba megválasztottak egy
öv-
re: elnök: *Kneffel* Lajos, tagok: *Glück* Dezső,
Nádler Lajos, *Pick* Ernő, *Schenk* Samu, *Barta*
József, *Mátis* Endre, *Lészay* Endre és *Zimmer-
mann* Ignác póttagok. A választott bíróságba
rendes tagokká: *Deller* Simon, *Grünberger* Ja-
kab, *Mácsai* Endre, *Ungár* Armin, *Weisz* Sán-
dor és *Weisz* Endre, póttagokká: *Balogh* Li-
pót, *Blódy* Boldizsár és *Weinberger* Ede.

Küzdalem egy örüttel.

(Egy aljárásbiró katasztrófiája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Ujabb rémes eset történt Budán, a csöndes
kis házak között; egészen másfajtájú, mint
Tóth Mihálynak és leányának tegnapelőtti drá-
mája, de a maga nevében éppoly borzasztó. Dr.
Ferenczffy István aljárásbirónak is beteg lelke
volt a megrontója, mint a postahivatalnoknak
és gyermekének. A zavaros agyu fiatalembert
elfogta az örület dühe, négyeszer rálélt az orvo-
sára, később pedig a megfellezésre előhívott
rendőrök egyikén súlyos sebet ejtett a borot-
vájával. Iszonyu harc után tudták csak lebírni
a dühögőt, akit elmeógyógyító intézetbe szál-
litottak.

A főváros második kerületében a Gyors-
kocsi-utca 8. számu házában, amely *Ferenczffy*
István ügyvéd tulajdona, lakott dr. *Ferenczffy*
István aljárásbiró. Hosszabb idő óta teljes visz-
szavonultságban töltötte napjait. Hivatalát, mely-
ben kezdettől fogva kiválóan szorgalmas és ta-
lentumos embernek ismerték, már mintegy
négy esztendővel ezelőtt otthagya. Nyugalom-
ba vonult azzal a megokolással, hogy súlyos
idegbajával nem képes semmiféle munkára.

A nyugdíjazásnak érdekes előzményei van-
nak. Az aljárásbiró lelki egyensúlyát nem a
munka zavarta meg, hanem egy szép fiatal
leány dulta föl. Dr. *Ferenczffy* István tüzzel
udvarolt egy budapesti színésznőnek, aki épp
az utóbbi időben sikert aratott a színpadon. Az-
zal a tiszta szándékkal járt imádottja házához,
hogy feleségül veszi.

A leány azonban nem viszonozta érzelmét
s egyszer azzal fogadták *Ferenczffy*t a színház-
nál, hogy elutazott. Vidékre ment, a főváros
közelébe. Néhány nap mulva közölték a lapok,

hogy X. Y. színésznőt olyan baleset érte, egy felfordult kocsirol olyan szerencsétlenül esett le, hogy eltörte a lábát.

Az aljárásbírónak megsugták a jó, vagy rosszakaró barátai, hogy imárottjának egyéb baja van, mint amit nyilvánosságra hoztak. Lesújtó volt a hatása ennek a hírek Ferenczffy-re; a különben is rendkívül ideges embert súlyos beteggé tette. Rohamosan hanyatlott az egészsége s rövid idő alatt egészen tönkretette a lelkét, testét. Az utóbbi napokban már egészen érthetetlen dolgokat beszélt, ma reggel pedig kitört rajta a dühöngés.

Rettenetes jelenetek következtek. Az aljárásbíró mindent összetört-zuzott a lakásán. Mikor pedig békíteni akarták, revolvert rántott elő.

A házbéliek, akik még mindig nem voltak tisztában a veszedelemmel, sietve értesítették a viz' városi tisztiorvost, dr. Janovics Sándort, aki hamar fölkereste a megőrült fiatal embert. Bátran belépett hozzá s csöndesíteni próbálta:

— Ugyan Pista legyen már eszed!

Az aljárásbíró vében uszó szemmel felelte:

— Hallgass kutya, te is összejatszoll az el-lenségelmel. Ha nem üldöznék őt, eljött volna már.

Ezzel revolverét Janovicsra szegezte és rá-sütötte. Nyomban utána még háromszor lött. Szerencsére egyik golyó sem talált, de ezzel nem ért véget a veszedelem. Ferenczffy ugyanis rávetette magát a tiszt orvosra és fején súlyos sebet ejtett a revolverrel.

A legváltóságosabb percben érkeztek a rendőrök. Ezek is alig bírtak a megsokszorozott erejű örütléssel, aki borotvával rontott neki az embereknek. A harc közben Hujber Ernő rendőrt is megvágta.

Hosszas küzdelem után végre ártalmatlaná tették s aztán bezsallították a lipótmezei örütlék házába.

A légszeszgyár új igazgatói.

(A mai közgyűlésből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Az aradi világítási és erőátviteli részvénytársaság ma rendkívüli közgyűlést tartott. Ennek megtartását szükségessé tette főleg az, hogy a vállalat az utóbbi években rohamos fejlődésnek indult, ami természetesen az igazgatóság munkájának összetorlódását is jelenti, úgy, hogy elkerülhetetlenné vált az igazgatóságnak két új taggal való megszorítása.

A légszeszgyár új igazgatóivá a közgyűlés egyhangulag Ottenberg Tivadart, az Aradi első takarékpénztár- és Böhm Adolfot, az Aradi ipar és népbank érdemes vezérigazgatóját választotta meg.

A rendkívüli közgyűlés lefolyásáról részletesen a következőkben számolunk be:

A légszeszgyár hivatalos helyiségében ma este 5 órakor megjelentek: Éles Ármán, Vajda István dr., Ottenberg Tivadar, Böhm Adolf, Cornil J. B., Lustig Ármán, Konschitzky József, Salgó Pál, Kell Lajos, Balla Alajos stb. részvényesek.

Vajda István dr. végrehajtó igazgató foglalta el az elnöki széket és jelentette, hogy Come de Somsée, az igazgatóság elnöke, a rendkívüli közgyűlésen nem vehet részt s az igazgatóság megbízásából ő vezeti a tanácskozásokat. Üdvözli a megjelent részvényeseket. Rövid visszajelentést vet az elmúlt évre, mely alatt a társaság minden irányban fellendült és örömmel jelenti, hogy a hozzá fűzött remények mind valóra váltak.

Bejelenti továbbá, hogy az ezen közgyűlést összehívó hirdetmény kellő időben szabályszerűleg közzététetett, konstatálja, hogy a részvényesek 1000 drb. részvényt tettek le, melyeket a megjelent részvényesek részben mint tulajdonosok, részben mint meghatalmazottak képviselnek, ennél fogva a rendkívüli közgyűlést határozatképesnek nyilvánítja. A jegyzőkönyv vezetésére fölkéri Balla Alajos társulati titkárt, a hitelesítésre pedig Kell Lajos és Salgó Pál urakat.

A napirend tárgyalása előtt elnöklő Vajda István dr. kegyeletesen emlékezik meg Léon de Somsée-ról, a társaság elnökéről, ki a gyár alapítója volt és indítványozza, hogy elhallozása fölött gyászának és kegyeletének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést a közgyűlés, az ezen megemlékezésre vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot pedig az özvegynek megküldje. Al-lalános helyesléssel találkozott ez az indítvány.

Jóváhagyólag tudomásul vette a közgyűlés Vajda István dr. azon folytatólagos jelentését, mely szerint az igazgatóság a Leon de Somsée elhunytával megüresedett igazgatósági helyet a legközelebbi rendes közgyűlésig Gaetan de Somsée brüsszeli mérnökkel töltötte be, az igazgatóság elnökévé pedig Come de Somsée-t választotta.

Vajda István dr. elnök jelenti, hogy az üzlet fokozatos fellendülése az igazgatóság működését annyira igénybe veszi, hogy szükségesnek és előnyösnek mutatkozik az igazgatóság tagjainak számát szaporítani. Az alapszabályok értelmében a közgyűlés hatáskörében áll esetről-esetre az igazgatók számát meghatározni. Az igazgatóság indítványozza, hogy a közgyűlés az igazgatósági tagok számát 5 tagról 7 tagra emelje fel. A közgyűlés az igazgatóság indítványát elfogadja és határozatilag kimondja, hogy az igazgatóság ez idő szerint 7 tagból álljon. Ezen határozat értelmében elnök felhívta a közgyűlést, hogy a két igazgatósági tagságra a választást ejtse meg.

A közgyűlés a részvénytársaság új igazgatóivá egyhangulag Ottenberg Tivadar és Böhm Adolf aradi pénzügyi igazgatókat választotta meg.

Módosították végül az alapszabályok azon pontját, mely a társaság cégjegyzésére vonatkozik.

A közgyűlés az elnök éltetésével osztott szét.

József főherceg

és a balatonfüredi színész.

(Dálnoki Gál Gyuláról.)

Arad, március 24.

Néhány nap előtt halt meg Dálnoki Gál Gyula balatonfüredi színész, vele esett meg ez nevezetes história.

Egy nyári délutánon úgy gondolta, hogy nem fog ártani egy kis hús szieszia a kutya melegben. Levetkőzött tehát olyan lengére, mint ahogy körülbelül a Hamlet apjának szelleme szokott megjelenni a vidéki szinpadokon, vagy mint amilyen toalettben van a paraszt legény, ha nincs rajta — lajbi.

Imígyen megszabadulván a kultúra mezőtől, rágyújtott csibukjára, végig heveredett az arénában egy lócára és elálmódzott arról, hogy játszaná ő Julius Cézárt a Nemzeti Színházban, ha egyáltalán játszaná.

Éppen javában merengett, amikor váratlanul egy öreges ur és két hölgy lépett a színházba. A hölgyek visszahökkenetek a kissé barbár külsejű alak láttára, de az ur megnyugtatta őket németül:

— Semmi, semmi! Ez itt népviselet.

A színész persze megértette ezt és elmosolyodott magában.

— Hm! Ezek ugyan nem sejtik, hogy a nagy Dálnokival kerültek szembe!

Az öreg ur hozzálépett és tiszta magyar-sággal köszöntötte:

— Jó napot.

— Adj' isten!

— Né bácsikám, nem mutatná meg nekünk a színházat? A hölgyek szeretnék látni. A színjátszózkodott lomhán.

— Szív csak nézzék.

— Hát színházat nem lehetne most meg-nézni?

— Meg a fehuzzuk a kortinát.

— Akkor huzza bácsikám, én is segíték.

Dálnoki me elmosolyodott magában.

— Hebe! Ezek sejtelmük sincs róla, hogy a nagy Dálnokival beszélnek ilyen hangon.

Hanem azért húzta a kortinát, megmutogatott mindent róla és a mikor távozni akartak a vendégek, gondolkodott:

— No most jöjj a nagy multság!

Hogy megijednek ezek, hogy a nagy Dálnokival huzatták a kortinát!

Nyájas leereszkedéssel nyújtotta hát kezét az öreg urnak és üntyiesen szólott:

— És most tudj meg, hogy én vagyok Dálnoki Gál Gyula, a színház első művésze!

Várta a megrökönyöst, de az öreg ur nyugodtan válaszolta:

— Igen? Nagyon örülök. En József főherceg vagyok, ez itt a feleségem, ez pedig ő Felsége a belga királyné!

Most aztán igazán nemaradt el a megrökönyödés!

HIREK.

Föltámadt a kór.

A hosszú téli álomnak vége. A hideg elsuhant, gyorsan észrevétele. Este még szürke felhő fátyol takarta a világ csillagmiliárdot s reggelre már tiszta ragyogó égbolt köszöntött reánk.

Tavaszi napfény aranyos dejében fürdünk. Az első napsugár káprázatosan hinti a fényét az utcákra. Föltámadt a korzó. Életre kelti a ragyogós, a napfény csillogó pompája. Halk zsongással hullámk a sétáló tarka serege. Ibolya illat erjed a bájos hölgyek pompás toalettjéről. Csengő kacaj, élénk társalgás hallik.

Az első napsugár ott látszik ruhákon. Ragyog a festői toalett, fényk a cilinderek s a boldogságtól sugárzó arkon a pajzán, vidámság derüje ül.

A prémes bundák naftalin szag szekrényekbe vándorolnak s kikerül a színes tavaszi derék, vékony suhogó soknya, puha csipke kalap.

Tavaszi napfény csillog... Ibolya illat terjeng... Légy üdvös szép kikelet, te, a természet rejtelmes édes kedvese... Selymes szárnyakon jöttél fénylő derűs uton s üdvözlésedre sietve indul leghivebb szolgád a korzó... Feébredt jöttödre, az álomnak vége s hirdei édesen hullámzó tömeggel diadalmas bevonulását... A korzó megélenkült, sétálnak, sétálnak. Türelmetlenül várt vendégünk, Te első napsugár, légy üdvöz...

Hir Kecskeméthyről.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 24.

Mennyi értéke van azoknak a híreknek, a melyek a sporadikusan érkeznek Kecskeméthy Győzöről, a nagy sikkasztóról, azt az olvasó képzeletére bizzuk. Hisz ilyen nevezetes sikkasztásról a kinek akkora összeget sikerült elemelnie, mindig jönnek ellenőrizhetetlen hírek. Most a „Vasvármegye“ közöl olyan hírt, a melyben Kecskeméthyről tesz említést a levélíró. Dautlich Gyula, a Sabária-szálló volt főpin-

cére, a ki most Amerikában él, hogy angolul megtanuljon — ugymond az idézett ujság — gyakran ir szombathelyi ismerőseinek és volt főnökének leveleket, melyek nyomán több ízben adtunk már hírt Amerikában élő hanfitársaink soráról. Hogy ezek a hírek megfelelték a valóságnak és hogy Dautlich egy szombathelyi családhoz írott legutolsó levelében azt írja, hogy Kecskeméthy tartozkodási helye éppen nem ismertlen, sőt Kecskeméthyt annyira jól ismerik Newyorkban, hogy legutóbb egy ottani német lap Newyorkban készült araképét is közre adta.

— Azt hiszem — írja Dautlich — ottan Magyarországon már tudják, hogy Kecskeméthy Győző itt van New-Yorkban és naponta nagyokat mulat a „Liberty“ kávéházban, a hol a kellerek és az Oláh Pali volt szombathelyi cigány bandája, szépen keresnek tőle pénzt.

Csatolja levele mellé a német ujsának azt a számát, melyen ez közreadja „Kecskeméthy Viktornak, a Newyorkban élő híres magyar sikasztónak legújabb araképét.“

— Kecskeméthy tehát amint ezekből kitetszik, vigan él odaát az újvilág földjén és a Liberty kávéházban, hangos cigánymuzsika mellett bizonyára nagyokat iszik — a magyar rendőrség egészségére.

— **Nagyhét.** A mai nappal beléptünk husvét hetébe, melybe az idén *Gyümölcsoltó boldogasszony* ünnepe is belesik. Kedden, a gyümölcsoltás napján ünnepi istentisztelet lesz a minoriták templomában, míg a nagyhét alatt a következő szertartások és istentiszteletek lesznek: *Szerdán* délután 3 órakor lamentációk. *Csütörtökön* 9 órakor nagymise és ol-tárfosztás. *Délután* 3 órakor lamentációk. *Nagy-pénteken* 9 órakor csonkamisa és szentségkítétel, utána prédikáció, tartja *Zárkóy* Bonifác lelkész. *Délután* fél 3 órakor lamentációk, utána szentbeszéd, melyet *Takács* Vitus s. lelkész mond. *Nagyszombaton* reggel 8 órakor tüzszentelés, husvét gyertyaszentelés, nagymise. *Délután* 6 órakor *feltámadási körmenet*. A nagyheti szertartásokat, valamint a *Te Deum*-ot *Csák* Ciriák dr. tartományi rendfőnök végzi. *Husvét vasárnap* reggel 6 órakor ételek szentelése, 8 órakor szent beszéd, tartja *Szikra* Lénárd lelkész. fél 10 órakor szent beszéd, tartja *Zárkóy* Bonifác s. lelkész. 10 órakor ünnepélyes nagymise, celebrál: *Csák* Ciriák dr. rendfőnök, utána zenés nagy mise, délután 3 órakor recsernye. *Husvét má sodnapján* reggel fél 8 órakor *Paziny* Bonaventura lelkész mond prédikációt, 10 órakor zenés nagy mise lesz, melyet *Supka* Béla házfőnök celebrál. *Gőzban* mindket ünnepeken reggel 6 órakor szent beszédet és nagymisét mondanak, a feltámadási körmenetet ut is szombaton délután 6 órakor tartják.

— **A főltámadt pénztintézet.** A „Polgári Takarékpénztár“ reaktiválásához szükséges új részvények kibocsátása iránt élénk érdeklődés nyilvánul. Jegyzik az új részvényeket és veszik a régieket. Bámulatos dolog, hogy most már a többi helyi papirok iránt is kezdenek érdeklődni, mintha az új kibocsátás rezgésbe hozta volna a rokonszenvet az értékpapirok iránt egyáltalában, de ez érthető is. Látják, hogy nincs elveszve, amit elvesztettek hittek, hogy „Polgári részvények“, melyek hetekkel ezelőtt poton harminc forinton keltek, most nyolcvan forinton felül kerestetnek. Nagy hatása van annak, hogy a megye feje: *Urbán* Iván főispán a részvénytársaság élére állt. Előnyösen és súlyosan esik latba az is, hogy az igazgatósági tanácsot sikerült tartalmas és bizalmat keltően összeállítani. És a vezérigazgatóul megnyert *Natland* Bernát választását is oly szerencsésnek tartják, hogy ebből is a reaktivált pénztintézet jövőjére és boldogulására következtetnek. Hangulat volt mindenfelé, a mi nem is csuda; százával, ezrivel van a szegény

ember, ki elvesztettnek hitt pénzéhez jut. Nagy elismeréssel szólnak a többi négy takarékpénztárról is, melyek a piac és a város iránti kötelességet oly tisztán és nemesen fogták fel és teljesítették. Soha nagyobb szeretettel nem emlegették a pénztintézeti vezérek neveit, de nem is szolgáltak rá annyira, mint most. Érdekes az is, hogy a részvényjegyzések a vidékről is nagy számban érkeznek be. Vonza az aláírásokat nemcsak a részvények 80 frtos olcsó ára, de főleg a főltámadt bizalom.

— **Tisza Kálmán halála és a főrendiház.** Gróf *Csáky* Albin, a főrendiház elnöke ma a miniszteri szobában meglátogatta *Szell* Kálmán miniszterelnököt, akivel hosszabban tanácskozott Tisza Kálmán iránt a főrendiházban való megemlékezésről. Tiszát ugyanis két hónap előtt, mielőtt még Abrudbányán képviselővé választották volna, beiktatták a főrendek jegyzékébe, de a förlésről még a főrendiháznak jelentést nem tettek és így névleg most is tagja volt Tisza a főrendiháznak, habár a törvény szerint mindkét háznak a tagja senki sem lehet. Miután Tisza Kálmán előzőleg kijelentette, hogy a képviselői mandátumot tartja meg és ma a képviselőház meg is emlékezett haláláról, így a főrendiház külön ülést nem tart, de a legközelebbi ülésen *Csáky* gróf megemlékezik elhunytáról.

— **A budapesti ügyvédi kamarai választások.** Három napig tartó szavazás után — mint Budapestről jelentik — tegnap vasárnap déli 1 órakor zárták le a szavazásokat az ügyvédi kamarában. A szavazatszedő-bizottság d. u. 4 órától keves megszakítással késő éjjelig dolgozott a beadott szavazatok összeszámlálásán. Leszavazott összesen 1078 ügyvéd. Ezen szavazatokból 42, részint szabálytalansága, részint pedig egyéb okok miatt figyelembe vehető nem volt. Elnöki állásra *Szivák* Imre dr. kapott 531, Nagy Dezső dr. 505 szavazatot. Al-elnök lett *Brüll* Ignác dr. 1024 szavazattal. Titkári állásra *Papp* József kapott 523, *Kenedy* Géza dr. 278 és *Burián* Béla dr. 249 szavazatot. Ugyeszi állásra *Pellák* Ilés 663, *Sznik* Lajos dr. 387 szavazatot. Pénztáros lett *Novák* Sándor 1047 szavazattal. Választmányi rendes tagok lettek: *König* Vilmos dr. 927, *Fittler* Dezső 581, *Messinger* Simon dr. 585, *Somogyi* Miksa dr. 559, *Wittmann* Mór dr. 597, *Zsigmond* Jenő dr. 627, *Bihari* Mór dr. 593, *Baray* Marcell dr. 472, *Arkay* Kálmán dr. 401, *Darányi* Gyula dr. 501, *Stern* Sámuel dr. 463, *Edvi-Ilés* Károly 396 szavazattal. Ezeben kívül kaptak még *Krasznay* Ferenc dr. 384, *Bercelly* Antal dr. 376, *Darvay* Fülöp dr. 307, *Feleki* Béla dr. 381, *Günther* Antal dr. 314, *Visontai* Soma 354, *Garay* Dániel dr. 311, *Kiss* Károly 228, *Smidt* Ignac dr. 292, *Meixner* Emil 808, *Bossányi* Ivan dr. 252, *Ardó* Alfréd dr. 266, *Sznik* Lajos dr. 347 és *Papp* József dr. 269 szavazatot. Választmányi póttagok lettek: *Gyöngyösi* József dr. 608, *Ókolicsányi* Géza dr. 626, *Reich* Ferenc dr. 435, *Glücklich* Emil dr. 421, *Graber* Károly 412 és *Neuschion* Tivadar 372 szavazattal. Ezekben kívül kaptak még: *Horváth* Gyula dr. 357, *Rózsa* Vilmos dr. 335, *Bieyer* Vilmos dr. 325, *Németh* Imre dr. 316, *Rakovszky* Géza dr. 355, *Kelemen* Lajos dr. 284, *Sgalitzer* Gyula 270 és *Balassa* Károly dr. 296 szavazatot. A szavazatok eredményét a holnap d. e. 10 órakor megtartandó folytatódó tárgyaláson hirdetik ki.

— **Tisza Kálmán és az aradi reformátusok** Az aradi ev. rev. egyház nevében dr. *Vajda* István tegnap délután *Tisza* Kálmán egyházmegeyi főgondnok elhunytá felett a gyászoló családhoz megleghangu résztvéttáviratot intézett. Az aradi ref. egyház *Tisza* Kálmán temetésén küldöttségileg fogja magát képviseltetni.

— **A román királyné atyja meghalt.** A román királyné anyja, *Wied* herceg özvegye ma Neuviédban meghalt.

— **Az aradi ágostai egyház új főgondnoka.** Az aradi ágostai egyház tegnap rendkívül közgyűlés tartott, mely az elhunyt *Hász* Sándor fő-

gondnoki állását *Institoris* Kálmán polgármesterrel töltötte be.

— **Számgyakornoki kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Szuchy* Gyula díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas m. kir. pénzügyi számgyakornokká nevezte ki az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

— **Pável püspök jubileuma.** A király, mint említettük, *Pável* Mihály nagyváradi görög szertartású katolikus püspöknek ötvenéves papi jubileuma alkalmából az egyház és a közügyek terén szerzett kiváló érdemeinek elismerésül az első osztályú vaskoronarendet adományozta. Az erre vonatkozó királyi kéziratot a hivatalos lap vasárnapi száma közli. *Pável* püspök szlatinai birtokán, Mármarosziget mellett ünnepelte meg áldozóságának ötven éves jubileumát. E. hónap 21-én misét mondott a szlatinai községi templomban, a melyet ő építtetett, megáldotta a népet, s aztán tisztelgő küldöttségeket fogadott. A püspök jubileuma alkalmából sok üdvözlő táviratot kapott.

— **Kossuth Lajos emléke.** Budapest polgársága tegnap, vasárnap nagyszerű módon ünnepelte meg Kossuth Lajos halála nyolcadik évfordulóját. Délután 3 órakor gyülekeztek a menetben résztvevő egyesületek és asztaltársaságok a Muzeum mögött, az indulás pedig fél 4 órára volt kitűzve. A menet élén *Bartha* Ferenc országgyűlési képviselő és *Lakatos* Miklós volt képviselő mentek. Azután Kossuth Lajos araképével ellátott nemzeti zászlót vittek, melyet a menetben résztvevő harminc különböző egyesület követett, mindenik saját zászlója alatt, a mi a menetnek színes, érdekes képet kölcsönzött. Különösen sok nő vett részt a menetben, nagyrészt fekete ruhába öltözve. Az utast két oldalán ezekre menő tömeg a Kossuth-nótát és egyéb hazafias dalokat énekelt. A temetőbe 5 órára ért ki a menet s elhelyezkedtek a sir körül. A kovácsok dalárdájának éneke után *Nessi* Pál képviselő tartott emlékbeszédet a „Kossuth-emlékbizottság“ nevében. Ezután igen hatásosan és szépen beszélt *Koltay* Pál, az asztaltársaságok központjának elnöke, aki a polgárság kegyeletének adott kifejezést. A szentesi küldöttség megbízásából *Solymosi* Márton beszélt a sirnál, az „*Irányi* Dániel asztaltársaság“ nevében *Mezey* Péter, a „Kossuth-asztaltársaság“ nevében *Görcsös* István, a „Magyar ifjak daltársasága“ részéről *Kormány* Imre, majd több asztaltársaság következett. Minden szónok egy-egy koszorút helyezett el a siron, mely végül valóságos virágdombhoz hasonlított. A szétoszlás csendben, minden zavaró incidens nélkül folyt le.

— **A csorbai tó jege Aradon.** Az ideiglenes tél nem termelt jeget Arad számára. A fogyasztókat bizonyára érdekli, hogy a jégidény fedezésére ma a csorbai tórról érkezett Aradra öt vagon jég. A hatalmas, kristály-tiszta jégdarabokat sokan megcsodálták Aradon.

— **Elhunyt osztrák érsek.** *Missea* Jakab görzi érsek ma váratlanul elhunyt.

— **Megtagadott kézcsók.** Ismeretes dolog, hogy a pápa elé járuló zarándokok megcsókolják a pápa lábát. Ez különös kegy a közönséges belandóknak. Nagy urak és diplomáciai küldöttek azonban kezét szokták megcsókolni a pápának. Ez meg udvariasság dolga. Csak-hogy a francia nagykövet nemhiába a feleketlen francia köztársaság képviselője, mert még egy kézcsók erejéig sem akarta elismerni a pápa uralmát. Legutóbb, mikor a pápa jubileuma alkalmából a francia kormány szerencsekívánatait adta át, nem csókolt kezét a pápának, hanem a pápa feléje nyújtott kezét meg-
rázta. A pápa megbotráncozását fejezte ki a nagykövet eljárása fölött, annál inkább is, mert *Leo* német ezred s, aki *Vilmos* császár üdvöz-

letét adta át, kezét csókolt neki. Fordított világ, mikor a francia udvariatlan és a német az udvarias.

— **Schainberger Mór** Aradon. A Bács-fele sikkasztás egyik elítélte: az öreg: *Schainberger Mór* kiszabadult a váci fegyházból és szerdán Aradra jön. A bibli-kávés az alábbi levélben jelenti lapunk szerkesztőségének kiszabadulását:

Budapest, márc. 23.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérem, sziveskedjen becses lapjában közzétenni, hogy a mai napon a váci orsz. fegyintézetből kiszabadultam s e hó 26 án délután érkezem Aradra a Nádor szállodába. Főlemelt fővel és nyugodt lélekkel fogok városomban megjelenni és szembe nézni rossz akaratu ellenségeimmel, kik megrontásomra törekedtek; — magamat hűnősnek nem érzem, azok leszek, hogy ártatlanságomat beigazoljam s magamat jóbarátaim s a n. é. közönség megbecsülésére érdemessé tegyem.

Mély tisztelettel

Schainberger Mór.

— **A béresek bosszúja.** Nyiregyházáról rémes gyilkosság hírére hozza a táviró. *Láng Zsigmond* kisvárdai tekintélyes földbirtokost reggel bérese és kocsisa az istállóban agyonverte. *Láng*, aki azelőtt *Warmann Renée* jószágigazgatója volt, este megharagudott kocsisára meg egyik béresére és fölpofozta őket. A legények ezért bosszút forraltak és elhatározták, hogy megölik gazdájukat. Tegnap reggel kapával, ásóval fölfegyverkeztek és az istállóban lesbe állottak. Amikor *Láng* belépett, reátámadtak és agyba-főbe verék, amíg csak életet sejtettek benne. A gyilkosokat a csendőrség elfogta.

— **Jegyzőválasztás Barakonyban.** A *Keresztes Lajos*nak kőrülési jegyzővé történt megválasztása következtében a *barakonyi* jegyzői állás megüresedett. Ezt a jegyzőséget ma töltötték be *Borsos Géza* főszolgabíró vezetése alatt. Két pályázó volt; egyhangulag ifj. *Suhajda Antal* választották meg.

— **Apja és fia.** Tegnap délelőtt Dantován egy fiu, hogy édes anyját apja bántalmazásától megvédje, rémes gyilkosságot követett el. *Rókus János* dantovai lakos az egész éjszakát a kocsmában dőzsölve töltötte el. Reggel muzsika-szó mellett ment a lakására. Reszeg fővel kést rántott és így rohant *Lajos* nevű huszonegy éves fiára. A fiu látta, hogy az apja reszeg, kitért előle. Ez azonban utána ment és leszurással fenyegette. *Lajos* rémüléssel befutott a másik szobába. Alig ért be, rémes sikoltást hallott: az apja balhával a kezében kergette az édes anyját, *Rókus János* né. A kétségbeesett fiu lekapta a falon függő revolver, kiszaladt az udvarra és ott kétszer rásütötte a fegyvert az apjára. Az első golyó az udvaron dolgozó és az asszony segítségére siető *Jagicza Jánost* nyakszirton érte, ki most élet és halál között lebeg. A második golyó az apának, *Rókus János*nak a balszemébe fúródott. A boldogtalan ember szörnyen halt. Az agyonölt *Rókus János* nemrég jött haza a fegyházból, hol azért ült, mert az aposát agyonütötte. *Rókus Lajos* az apagyilkos fiu, átkísérte a csendőrség a bajai bíróság fegyházába.

— **Főhadnagy és önkéntes.** Szomorú esetenek szereplője Kassán egy miskolci származású fiu *Farkas József*, aki most tölti egy évi önkéntes szolgálatát, annyira megfélemedezett magáról, hogy főhadnagyt egy rendreutasításból kifolyólag tetteg bántalmazta. A szerencsétlen fiatal embert nyomban letartóztatták és a haditörvényszék elé állítják hogy súlyos beszámítás alá eső tettéért feleljen.

— **Szerencsétlenség várban.** A tegnap délutáni katonai népünnepély ezer embert csalt ki az aradi várba. *Nagy János* 17 éves suhanc

Fleiszig Sámuel aradi pékmester szolgálja, hogy jobban láthassa a különböző mulatságokat, felmászott az egyik gesztenye-fára, melynek ága leszakadt s *Nagy János* azzal együtt lezuhant a kövezetre olyan szerencsétlenül, hogy fején súlyos sérüléseket szenvedett. Az első orvosi segélyben dr. *Mandl* ezredorvos részesítette. Az esetről a rendőrséget is értesítették a sebesültet *Zubor Andor* fendőrfogalmazó a mentők kocsiján beszállíttatta az aradmegyei kórházba.

— **Utazás a vasuti kocsii tetején.** Erdekes módon utazott *Hahnel Ferenc* szegedi asztaloslegény Versectől egész Szőregig. *Hahnel*nek nem volt utikötségre pénze, hogy hazamenjen. A verseci állomáson titokban felmászott egy vasuti kocsi tetejére és ott hasra feküdt. Ugy, hogy a földön járkálók nem vették észre. Ebben a nem éppen kényelmes helyzetben tette meg a hosszú utat Szőregig. A közbeeső állomásokon nem vették észre a kalandos utast, de Szőreghen egy vasuti tiszt meglátta a kocsi tetején a hason fekvő utas lábát. Ott aztán rögtön leszállították. *Hahnel* avval védekezett, hogy nem volt pénze a jegyre.

— **Kínai követség a monarchiában.** *Pekin*ből táviratozzák a *M. T. I.*-nak: A kínai külügyi hivatal azzal a tervvel foglalkozik, hogy Ausztria-Magyarországban, Olaszországban és Spanyolországban külön követségeket állít.

— **Dóczy tréfája.** *Dóczy Lajos* báró Abbáziában egy bájos fiatal asszonykával beszélget a tengerparton. A hölgy kis fiacskáját tartja az ölében és tularadó szeretettel szorítja magához. Azután így szól:

— Oh báró ur, mi boldog volnék, ha az én fiam azt az utat tenné meg, amit a báró ur tett meg mostani pozíciójaig!

A szellemes író elmosolyodott és halkán morgogta:

— *Et vice versa!*

— **Életunt házaspár.** *Czinki Mátyás* budapesti napszámos az este Bécsi-ut 5. szám alatti lakásán összeveszett valami családi ügy felett albérlőjével, *Vrták Pál* napszámossal. *Czinki* felesége a civódásban az albérlőnek fogta pártját, ami fölött annyira elkeseredett a férj, hogy felkaszottta magát. Az asszony amikor megtudta férje öngyilkossági kísérletét, késsel felakarta vágni ereit. *Czinkit* még idején lemetasztették, az asszony pedig csak kissé sebesítette meg magát. Így azután semmi baj sem történt.

— **Exotikus fejedelmi címe.** A statisztika terén kétségkívül az angolok a leügyesebbek. Egy hírneves angol tudós például minden címezést összegyűjtött, amelylyel a föld kerekiségén lévő fejedelmeket illetik. Két évig tartó kutatás után most adta közre kutatásainak eredményeit, amelyek közt nem egy furcsaságot találunk. Így például:

— *Abdul Hamid*, a mindig győzelmes, mindig mosolygó, mindig felülmulhatatlan, Isten árnyéka a földön... s így tovább; összesen hetvenegy címe van Allah földi helytartójának. És a pergamen-lap végén, amelyre a címei föl vannak róva, még az is áll, hogy: „megadatott nékie a hataim, hogy új címeket függeszthesen hozzá.”

A perzsa sah sem marad címek dolgában nagybátyja és barátja, a szultán mögött. Kiválóbb címei:

— Az égboltozat világító csillaga, csillagzat, amely a bolygó földet megvilágítja, a világegyetem anyjaia, a földgömb delejes közép-pontja.

Legfurcsább az Afganisztán határán fekvő avati birodalom uralkodójának a címe, amely egész terjedelmében így szól:

— A királyok királya, akinek mindenki engedelmeskedni tartozik, mert ő megvéd minden állatot, a nap atyja és a huszonegy esernyő királya...

És avati szultán c merében csakugyan benne van a huszonegy esernyő.

— **Kevés pénz, sok pénz.** Minél jobban közelünk a húsvéti ünnephez, annál inkább valósul meg előtünk, hogy az igazi és egyedüli nagy hatalom a világon a pénz. Alkalmunk sokszor juthatunk (ha nem is mindenhez) a csodákat művelhetünk vele: csak tudni kell a módját. Tiszteit olvasóink fürkésző tekintete bizonyára valami reklámot gyanít e sorok mögött, pedig távol áll tőlünk ilyesmi. Vagy talán reklám-számba megy-e annak az igazán méltánylást érdemlő ténynek a publikálása, hogy a *legszebb, legegészségesebb* férfi és női divat-cikkek, valamint ünnepi ajándéktárgyak oly bámulatos olcsón árussítanak *Porter Vilmos Nagy* Aruházában, a Szabadságtéren, hogy az embert, még a szakembert is szinte bámulat fogja el. Így igazán bekövetkezik az, hogy „kevés pénz, sok pénz”, mert *Porter* nagy Aruházában a bevásárlás lenyegesen megtakarítással jár, nem is szólva az életnagyságu ingyen-fénykép kedvezményről!

— **Jótekonyság.** *Tenner Dávidné* Mezőkövácsházáról két betegágyas asszony segélytlen való részesítése végett husz koronát küldött be az izr. nőegyletnek, mely nagylelkű adományért halás köszönetet mond az elnökség.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A sajtóhibákról.

(Szemelvények a *Claquehutes-ok és Leiterjakabok* birodalmából.)

Arad, március 24.

Ki ne bosszankodott volna már azokon a gonosz koboldokon, amelyek megölik a vezércikk leghatásosabb mondatát, felütik gonosz fejüket a tárca legszebb helyén, végigfutják az ujdonságokat, táviratokat, tőzederovatot, mindenütt maguk után hagyva romboló nyomaikat. A korrektorek egész élete elkeseredett harc a koboldok ellen, amelyek nap-nap után feltamadnak s nem pusztulnak ki előbb, míg a jéggé fagyott földtekén meg nem szűnik működni az utolsó rotációs. A szerkesztőségi nyomdák idegölő légköre az ő szülőhelyük, az ujságok a birodalmuk.

Egy pillanat műve, hogy a *korom*-ból barom, az *ököl* jogból, *ökör* jog, az *igazság*-ból gázság legyen. A karpitos hirdetésén sokan megütököznek, mikor kopott *divá*-kat akar reperálni, pedig szegény csak divánokról beszél. (A kettő közötti összefüggést egyébként sem nehéz megtalálni.) Hogy *Stréter* képviselőt *streber*-re változtatja át a nyomda gonosz szelleme, annak is legföljebb a korrektor okuláréja lehet oka, amely biz sokat átnevésedik hosszú éjszakákon.

Evek óta meglehetősen szép gyűjteményt állítottam össze ilyen sajtóhibákból.

Claquehutes elenyésző parány ahhoz képest, amit 1898-ban egy vidéki lap csinált meg. Akkoriban folyt le ugyanis Kőszegen a híres hármas királytalálkozás, amelyen *Ferenc József* vendégeül látta a porosz és szász királyokat. A lap délután kapja a következő táviratot:

„Szász király reggel Kőszegre érkezett porosz ezredesi egyenruhában. Szívélyes találkozás, kétszeri ölelés, csók.”

A lap munkatársa, ki éppen sörbéli tanulmányokat végzett, nyomban nekifeküdt feldolgozásának.

„Kőszegről táviratozzák lapunknak, hogy Szász Károly szuperintendens, a jeles költő és műfordító ma oda érkezett. Ősz királyunk kitüntető szívélyességgel fogadta a porosz ezredesi egyenruhát viselő agg egyházfejedelmet, akit kétszer is megölelt, megcsókolt.”

Egy másik ujság ötödéve kétfelé osztott egy albirót. *Kokron* Miklóst ugyanis albirónak neveztek ki s ezt a *Südungarischer Grenzboten* így írta meg. „Az igazságügyminiszter Miklóst a helybeli tör-

mondhatja tehát nekem bátran, hogy mit kíván a király. Talán egy szánakozó szót, vagy egy szalagot, melyet ő Felsége viselt? Tudom, megelégszik annyi kegygyel.

— E szerint tehát nem lehetek oly sze rencsés ő Felségével személyesen beszélni? — kérde Flédro-Schémyl herceg — némi hallgatás után.

Sidnoff grófnő szárazon viszonzá:

— Nem.
Ekkor a diplomata elhatározta magát a be szédre.

Az, amit a thüringiai király kért, az ami nek elnyerésével ő, Flédro-Schémyl herceg, a követ, meg volt bizva, az a királynő arcképe volt.

— Egy arckép? — mondá csodálkozva a grófnő. Még nincsen tőle arcképe? Hiszen azt mindenütt lehet kapni. Ez a szokás. Nincs az a boltkirakat, ahol meg ne lenne az enyém és egy cirkusz-lovarnő arcképe között. Mit nem zavarnak különben napjainkban össze? Oh! nekem nagyon sok arcképem van ő Felségétől és szívesen adhatok önnek annyit, amennyit csak tetszik.

— Felséges uram térden állva kér egy arcképet, mely azonban egyenesen a királynő által lenne küldve.

A grófnő roppant komoly arcot öltött. Hasonlított egy komoly bábuhoz.

— Lehetséges, herceg! Teljesen lehetetlen. Ez tulságos és kompromittáló kegy lenne. Mit képzel rólkunk? Ugy találom, hogy az ön ére nyes uralkodója nagyon is merész!

Mi juthatott eszébe! Igaz hogy egykor na gyon meggondolatlanok és okatlanok voltunk. Akkor az volt a divat, azután meg a kezdet mámore! Akkor nem sokat gondoltunk egy elvesztett és valaki által megtalált, megőrzött mosoly jelentőségével. Most nagyon takarékosok vagyunk. Akkor mulatságosnak találtuk el csevegni azzal a kövér lánnyal, aki a „Medvetáncoltató“-t éneklő a kastély bensőbb ünne pélyein. Eljártunk a premiérekre meglehető s kivágott ruhákban, hogy népszerűvé tegyük szépségünket, és tettünk még más egyebet. De ez az idő elmúlt. Most komolyak és méltóságosok vagyunk és ájtatosak is. Nehéz gon dok nyomnak bennünket. Politikáról beszélgetünk, mialatt fészülnek. A dynastia jövője van folyton szemeink előtt. A republikánusok nagyon sok bajt okoznak nekünk. Nem olvas ön soha sem újságokat? Egy katoklyma könnyen bekövet keznek, ha nem vigyáznánk magunkra. De mi vigyázunk, mert mások is ügyelnek ránk.

Kimegyünk az erdőbe, de a rózsák már le vannak szedve. Aztán harmincnégy év. Nem nálam — de ő nála! Ez a matróznak kora. Arc képünket óhajtja? Talán béli öltözetben, mez telen válakkal? Ah! az ön II. Frigyesse még sem oly tartzkodó tehát?

Szerencsét kívánhatok önnek, herceg, ön még fog belőle csinálni valamit. Hanem ne szá mitsanak az arcképre semmi esetre sem. Én magam ellene vagyok ennek a dolognak. Még az enyémet sem adnám oda neki, ha kérné tőlem!

Flédro-Schémyl herceg kétségbeesett szint öltött. Nagyon sóhajtva mélyen meghajolt a grófnő előtt és egy lépést tett az ajtó felé.

— De hercegem, mondá leülvén a chaise-longuera, — ön egészen kétségbe van esve! Jöjjön csak beszéljen el mindent. Mit ígérték önnek a siker esetén?

Flédro herceg közeledett.

— Őszinte akarok lenni.

— Kétségkívül. Talán eddig is csak azok voltunk egymáshoz?

— Igen, nem jutalmat vártam.

— Talán miniszternek tették volna meg egy arckép iránt való szerelemből?

— Ennyit nem reméltem.

— En is csodálkoztam volna rajta. Ne ve gye rossz néven, úgy látom, félremagyarázza szavaimat. Ugy értem, hogy vannak megbí zatások, melyek nem ilyen fontosak, de az ön tehetségének jobban megfelelnek.

— És melyek azok, asszonyom?

— Olyanok, mint aminővel most is foglal kozik például, — mondá, újra kacajban törvén ki. Igaz, hogy nem szereznek önnek halhatat lanságot, de hát Merkur is egyike volt azért a nagy isteneknek.

(Folytatása következik.)

Alóltrottak a magok, valamint kiter jedt rokonságuk nevében is mély fájdalom tól megtört szívvel jelentik a szeretett jó anya, anyós, nagynya és rokon

ÖZV. BREITENBACH FERENCZNÉ
szül. MENRÁTH ANNÁNAK,

1902. évi március hó 24 én reggei 4 óra kor, életének 70 évében, rövid szenvedés után örömt elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai f. évi március hó 25 én délután 1/2 5 órakor fognak Gróf Leiningen Károly utca 11-ik számú gyászházból római kath. szertartás szerint örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise áldozat az elhunytak lelki üdvéért pedig április 9-én d. e. 8 órakor fog a főt. Minorita atyák templomában az egek Urának bemutat tatni.

Nyugodjék csendesen!

Arad, 1902. márc. 24.

Breitenbach Anna férj. Kifer Józsefné, Breitenbach Klementin férj. Grünwald Józsefné, Breitenbach Róza férj. Weszely Pálné, Breitenbach Helen férj. Rodics Istvánné, Breitenbach Ferenc, Breitenbach Ida férj. Szabó Lajosné, gyermekei.	Szabó Lajos. Sümezl Bertalan, Szumpft Anna férj. Breitenbach Ferenoné, vejei és menyé. Osztermann Imrené szül. Kifer Vilma, Petrács Ida és Róza, Sümezl János, Grünwald Lajos. Róza. Pál. Józsi, Feri. Andor, Annus és Pisti, Szabó Vall, Idus, Ilonka és Paula, Breitenbach Annuska, unokái. Osztermann Illke, détunoka.
Kifer József, Grünwald József, Weszely Pál, Rodics István, vejei.	

Nyilvános köszönet.

Nem mulasztjuk el mindazoknak, kik felejtethetetlen jó fiunk

Pécseli Sándor

folyó hó 21-én végbement temetésén oly kegyesek voltak részvételükkel mely fájdalmunkat enyhíteni, de különösen az áll. főreáliskola tanári karának, az intézet-tanuló ifjúságán k testületileg való megjelenésükért és gyönyörű koszoru adományu kért, melyet a megboldogult koporsójára helyeztek el, végül mindazoknak, kik koszorut és virágot helyeztek a felejtthetetlen koporsójára, ez uton is hálás köszönetet mondunk.

Arad, 1902. március 24-én.

Pécseli Sándor,
és családja.

Özvegy Eckstein Györgyné szül. Ba torfy Emilia ugy a maga, valamint leánya Lautner Mátyásné szül. Eckstein Irén es veje Lautner Mátyás, nemkülönb-n nagy számú rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett férje, illetőleg a ya, após és rokon

Eckstein György ur,

életének 80-ik évében, folyó évi március hó 23-án, esti 3/4 11 órakor jobblétre szenderült

A megboldogultnak földi maradványai folyó évi március hó 25 én, délután 2 óra kor fognak a Bem-utca 3. számú házból az ág. ev. vallás szertartása szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1902. március 24.

Aldás és béke lengjen porai felett!

Óvás!

Figyelmeztetem a közönséget és a kereskedőket, hogy bevásárlásaimat személyesen szoktam eszközölni, s ha az én nevemben más vásárol, nem fizetem ki. Csak személyes vásárlásaimért vállalom kötelezettséget.

Rieger Gyula,

Pöstenberg Ernő-utca 17.

Egy, esetleg két utcai szoba
és inasszobából álló

üres garcon lakást

keresek

a huszárlaktanya közelében.

Cim a kiadóhivatalban.

!!Végre valahára!!

egy 16

FOG-PASTA,

mely a fogak ápolása körül támasztott minden igényeket a legnagyobb mérvben kielegit.
Igy kiáltottak föl mindazok, kik a legujabban forgalomba hozott

DENTOLIN

fogpasztánkat megkísérlették.

Egy tégely ára . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . 60 fillér.

5% a magyar tanítónok „Otthona“ javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 24.

Déltözsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba, kezdetben 5 fillérral olcsóbb, később változatlan áron. Egyéb gabonanelemek változatlanok. Időjárás szép.

Zárlat 12 órakor:

Buza áprilisra	9.20—9.21
Buza májusra	9.15—9.16
Buza októberre	8.16—8.17
Rozs áprilisra	7.42—7.43
Rozs októberre	6.73—6.74
Zab áprilisra	7.29—7.30
Zab októberre	6.02—6.03
Tengeri májusra	5.16—5.17
Tengeri júliusra	5.30—5.31
Repce augusztusra	12.15—12.20

Zárlat 6 órakor:

Buza áprilisra	9.20—9.21
Buza májusra	9.14—9.15
Buza októberre	8.15—8.16
Rozs áprilisra	7.39—7.40
Rozs októberre	6.72—6.73
Zab áprilisra	7.22—7.23
Zab októberre	5.14—5.15
Tengeri májusra	5.14—5.15
Tengeri júliusra	5.30—5.31
Repce augusztusra	12.10—12.20

Zárlat 6 órakor:

Oszták hitelrészvény	698.—
Magyar hitelrészvény	711.50
Leszámitóbank részvény	446.50
Rima-Murányi vasmű részvény	500.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	674.50
Közuti vasut	645.—
Városi villamos vasut részvény	313.—

S z e s z ü z l e t.

— Március 24. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12'80—13— korona mmázsánként.

Életrevaló újítás!

Visszatérve tegnapi lapunk közleményére, ma abban a helyzetben vagyunk, hogy hű másolatban és eredeti nagyságban bemutatjuk olvasóinknak a Porter Vilmos Nagy Áruházában **új év óta** rendszeresített fénykép-bont.

A csinos és praktikus kezelhető karton-lap egyik oldalán a következő szöveg olvasható:

!! Tessék megóvni !!

FÉNYKÉP-BON

Minden bevásárlás alkalmával sziveskedjék a bevásárlás összegét jelen jegyzéken pénztárunknál elismertetni.

Bevásárlási előjegyzés!

Kelet	Tömb	Összeg		Megerősítve
		Kor.	fill.	

Porter Vilmos Nagy Áruháza
Arad, Szabadság tér.

Tessék fordítani!

A másik oldal az ingyen fényképek kedvezményét magyarázza, különösen kiemelve, hogy a 20 korona összegű bevásárlás, mely egy képre jogosít, **történhet most már 4 szletekben is**, s hogy egy fényképen két, esetleg több személy is nagyítható. Az eredetinek hű másolatát a következőkben adjuk:

Porter Vilmos Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér.

FÉNYKÉP-BON

Pénztáram minden vásárlást ha az megoly csekély összegű is, a tuloldali jegyzéken megerősít, s midőn az összes bevásárlások 20 koronát tesznek ki.

teljesen ingyen adok

bármely fénykép után, egy művészi kivitelű, 65 centiméter magasságu, hű

életnagyságu fényképet,

csupán a díszes papirkeretért, melybe a kép foglalva lesz, térítendő meg önköltségem fejében 3 korona. Egy fényképen két, esetleg több személy is nagyítható. — Számtalan elismerő nyilatkozat tanuskodik arról, hogy a nagyítások kitűnően sikerülnek.

Az áruház a következő osztályokra van beosztva:

- I. Uri-divat osztály.
- II. Női-divat osztály.
- III. Háztartási és díszítő ezikkek.
- IV. Alkalmi ajándékok.
- V. Aradi emléktárgyak.
- VI. Játékszerek.

Szöllőkaró!

7 láb hosszú, tökéletes száraz tiszta tölgyfa, fatelepemen

Kossuth-utca sarkán

öttemető előtt 377

megtekinthető s nálam bármely vasuti állomásra rendelhető.

69. TELEFON 69.

Aufricht Miksa.

Lakás Ötvös-utca 15. sz.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság
37200—902. F. IV. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomásokon a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	f. e. márczius hó
Ujvidek	26-án
Arad	26-án
Zágráb	26-án
Nagyvárad	26-án

Budapest, 1902. márczius hóban.

Az igazgatóság.

Elvem: Nagy forgalmat olcsó és szolid árak mellett elérni.

Vászon és fehéreneműek:

Rumburgi vászon (54 rőfös) 1 vég	48.00—95.00	korona.
Creas és irrhoni vászon 1 vég	9.50—22.00	"
3/4 alsó lepedő vászon méterenként	1.30—2.20	"
10/4 paplan lepedő vászon méterenként	1.60—2.80	"
Törülközők méterenként	— .55 — .90	"
" duccatja	7.00—12.00	"
Asztali készletek 6 személyre	8.50—22.00	"
Női chiffon, vászon és batiszt ingek	1.35—12.00	"
Női chiffon Corsetta (háló köntös)	2.00—12.00	"
Női alsó szoknya és nadrág	2.00—9.00	"
Ágyhuzat chiffon vagy vászonból	16.00—85.00	"
Alsó lepedő darabja	2.30—3.60	"
Fegyházban kötött jó harisnya fekete és színes 3 pár	2.00	"
Zsebkendő ajour széllet	4.00	"

Az összes cikkek közül minták vagy egyes darabok legnagyobb készséggel vidékre is küldetnek.

Menyasszonyi kelengyék rendelésre

200—2000 koronáig.

Legnagyobb és izléses raktár selyem, gyapju-szövet creton, ruhazephyr és barhetekben, melyekből mintákat gyorsan küldök.

Szőnyegek, függönyök és ágykészletek raktára, paplanok, matracok mérték után készítettnek.

Harisnyáim elismert legjobb fegyházi munka és ezekről árjegyzékkel készséggel szolgálom.

Menyasszonyi koszorúk és fátjolok legújabb divat szerint vannak raktáron.

10 koronát meghaladó rendelés postán portomentesen küldetnek.

Hoffmann Sándor

a „fecskéhez”

Aradon, Színház-épület.

Megyei és városi telefon szám 10.

Valódi „Schroll“-féle chiffon gyári áron, végben vagy méterenként.

Legszébb czérna csipkék és himzések nagy választékban.

Vászon és batiszt zsebkendők nagy választékban.

Ruhakellék. — Szallag. — Csipke. — Csattok.

Seabury & Johnson-féle

Benson-Tapasza

a leghatásosabb szer

Köszvény, csusz, derékfájás,

csipőfájás, hátbaj,

mellbaj, köhögés,

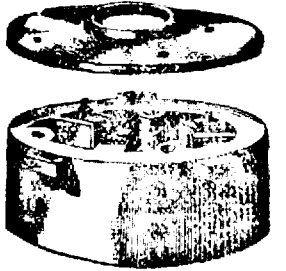
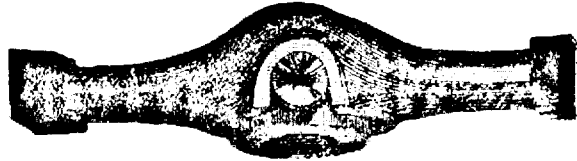
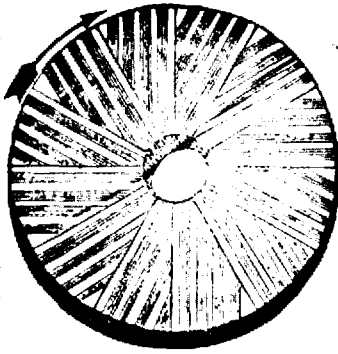
minden meghülés ellen.

Óvakodjunk csekélyebb értékű utánzatoktól!

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Aradon kapható: Földes Kelemen, Hajós Árpád gyógyszer-tára az „Isteni Gondviselés”-hez és Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Szabadság-tér.

1804

Nagyraktár
elsőrendű portland-czement
és vízhatlan mészből.

== Az ujvidéki kova malomkövek egyedüli elárúsítása. ==

Malom-berendezések és azokhoz szükséges eszközök és anyagok:

Sárospataki és francia malomkövek. valódi svájci malomkő élesítő szerszámok, francia kőszőrűkövek, kül- és belföldi gepszijak, hengerszékek, lisztselyem szövetek, felvonó hevederek, serleg-ek, serleg-csavarok, fa-szij korongok, kötél korongok, legjobb minőségű kenőanyagok, zsák-taligák, ólom-zárak stb.

Szész-gyárak részére: Különböző jó minőségű gép és henger olajok, süritő anyagok, asbest-lemezek, asbest zsinórok, Burgmann féle tömitések, olajbelek. Hungari-frictions zsinórok, kautsuk-árak, kender tömitések, fessmérők, ellenőr. csapok, vizállást mutató készletek, sárga és vörös rézcsövek, kovacsolt vascsövek és összekötő részei, gőzhenger kenő-szelenczék, Staufer-féle kenő-szelenczék, ön-működő kenő-szelenczék sárga rézből.

Cséplőgépek és locomobil javításához szükséges dobsin-ek, dobsin-csavarok, locomobil forrcsövek, csősüritő gépek, sodrony és söre csőkefék, csavar metszők, csavar-kulcsok, réteg-fém, reszelők, szerszám acél, cséplőgép rosta-lemezek, tápszivattyú kautsuk csövek, emelő gépek stb.

Gazdaságok részére: gazdasági raktármérlegek, gabona-zsákok, legjobb minőségű cséplőgép, locomobil, kazal-, szekér- takaró ponyvák, gép olajok, gépzsir, kocsi-kenőcs, petroleum, carbolineum fedőlemez és szegek, kerti és tüzi fecskendők, kender tömlők, cukorrépa-művelő eszközök stb.

Szőlőszetek részére: borsajtók, bor-szivattyúk, prima minőségű kacsuk tömlők, perme-
tezők és alkatrészei, kékkő kénpor fuvo stb. — Legjobb minőségűben és a legjutányosabb árakon kaphatók

358

Magyar Ferencz

gép-, szerszám- és műszaki kellékek üzletében

Aradon. Zrinyi-utca 6. szám. — Megyei és városi telefon 30 szám.

Magy. kir. államv. üzletvez. Aradon.

6965—1902. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Békés-Csaba állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet tárgyát képező helyiségek: A felvételi épület emeletén levő 34. és 36—44. sz. lakhelyiségek a vendéglős magánlakásául; a földszinten levő 21. sz. konyha és 22. sz. kamra, az I., II., III. sz. pincze, padlás és az állomás területén fekvő 2 drb. jégverem, továbbá mosókonyha használat.

Az ételek és italok elárúsítása czéljaira: a felvételi épület földszintjén levő I.—II. oszt. étterem és a III. oszt. váróteremnek ezen czélra elkerített része.

A bérlet 1902. évi szeptember hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1905. évi augusztus hó 31-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

Az I. koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a Békéscsabai pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1902. évi április hó 30-án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyújtan-dók be.

Bánatpénz fejében 1000 azaz egyezer korona készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpa-

pirokban legkésőbb f. é. április hó 29-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénz árára! Aradon leteendő.

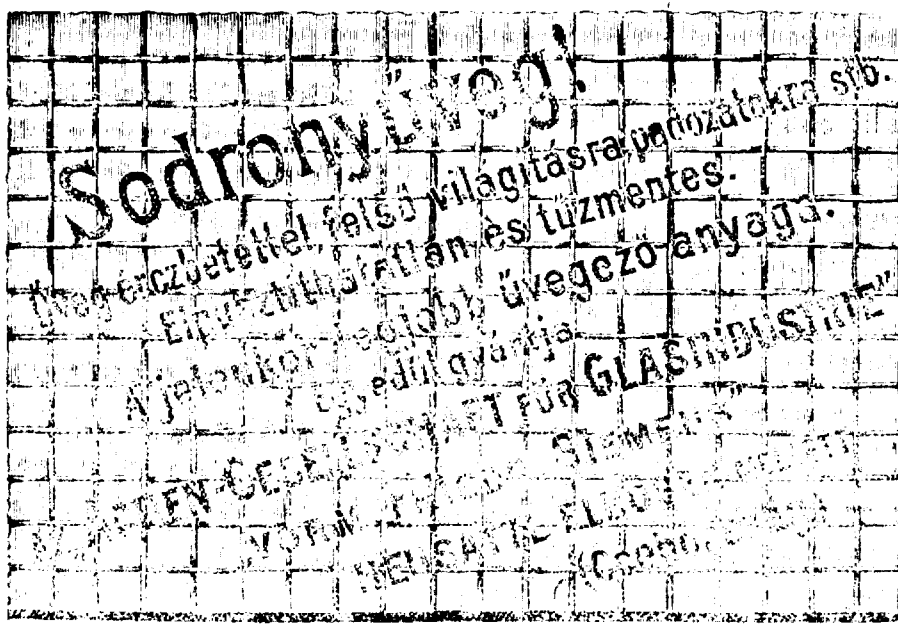
Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadjatnak el. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1902. márczius hó 17-én
A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

Márk.
üzletvezető.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Más gyártmányok: mindenféle palacsok, palacsokszárak, belga és német táblalüveg, üvegtüvelvény és sajtolt üveg (szabadalmazott sajtolt üveg betűk) stb.

2009

28749—903 szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a jegyborítékok készítésére való különféle színű festett, hasított birka-bőrök szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező minták az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz. megtekinthetők és kaphatók. A feltételeknek megfelelően kiállított és bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbbben folyó évi április hó 12-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál nyújtan-dók be s küldéssel látandó el: „Ajánlat 28749—902. számhoz.” Bánatpénz a bőrök értékének 5%-a a főpénztárnál, (Budapest Andrassy-ut 75) leteendő.

Az igazgatóság.

Magy. kir. államv. üzletv. Szegeden.

41555—1901. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1902., 1903., 1904. évben a gombos erdői komp-átkelés czéljaira szükséges, komp-vezér-sodrony kötelek és kompon-
vonó sodronykötelek szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenkint egy koronás ok-mány bélyeggel, melléklet ivenkint 60 filléres bélyeggel ellátott ajánlatok, esetleg minták lepecsételve legkésőbb 1902. évi márczius hó 27-ének déli 12 óráig a vonatkozó és az ajánlott kötelek egy-egy darabja értékének 5%-át kitevő bánatpénzek pedig 1902. évi márczius hó 26-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségénél benyújtan-dók, vagy postán beküldendők.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122.291—1896. igazga-tósági számu általános szállítási feltételek, továbbá a 41555—901. sz. szegedi üzletvezetőség által ki-adott különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes modozatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely a sze-gedi üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál és a hazai kereskedelmi és iparkamarák-nál betekinthező.

Ezen ajánlati felhívásra az ajánlatot tenni szándékozóknek a fent-nevezett anyag- és leltárbeszerzési osztály az ajánlati felhívást dijta-lanul kiadja, vagy kívánságra pos-tán meküldi.

Szeged, 1902. évi márczius hó 1-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden évábbi szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tosítókat a kiadóhivatal ad; leve-
beni kérdésekhez a válasza való tá-
lyeg mellékelendő. Tetsző értekezések
nem ad a kiadóhivatal.

Jövedelmező mellékkeresetre

tehetnek szert jobb körökből való
urak vagy hölgyek városban s vidé-
ken. Ajánlatok C. C. 150. Triest
I. posterestante. 567.

Telephon 436.

Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,
aczelcsákányok, metsző-olló, kertész
fűrész, oltókések és egyéb áruczik-
kek jó minőségben és olcsó árban
kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 1561

Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Méltányos árak
mellett
S Z É P

Báli meghívók.

Tánczrendek!

Levélpapírok!

Borítékok!

Névjegyek!

Gyászjelentések!

Számlák!

Falragaszok!

és minden egyéb

NYOMTATVÁNYOK

készíttetnek
a legnagyobb
választékban

az

Aradi nyomda részvény-
társaságnál.

Kiadó

egy jól berendezett három lóra
való istálló kocsiszinnel együtt má-
jus hó 1-ére. Értekezhetni Kossuth-
utca 16. 588

Borszivattyúk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönnig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott 1444

tüzi fecskendők
és kutak.

Szálloda bérbeadás!

Makón

a Nemzeti Szálloda

több évre

azonnal, vagy május hó 1-től

bérbe adatik.

Bővebb felvilágosítást nyújt
alólírott szállodás és a Makói
ipar és kereskedelmi bank, mint
háztulajdonos.

Dániel Ignác,

565

szállodás.

Mairovitz Emil

márvány gyára és mészipar te-
lepe

Borossebesen.

Van szerencsém a t. közönség
és építész urak figyelmét fel-
hívni ötven különböző színű
menyházai márványból készült
műtárgyaimra és mésziparte-
lemre. Elfogadok a legmoder-
nebb kivite'ü oszlopcsarnokok,
lépcsőházak, bármimű disz-
oszlopok készítését. eredeti raj-
zok szerint, a legjutányosabb
árak mellett. 522

Nagy sirkőraktár

olcsóbb mint bárhol;
felírás, felállítás saját árban.

Bérháztulajdonosoknak és földbirtokosoknak

törlesztéses kölcsönt 42¹/₂ és
50 évre jutányosan és előnyös
feltétel mellett közvetit és ér-
tesítést ad

582

Sárkány,

Budapest, Váci-körút 21.

TELEFON 438.

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a leghamulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezreket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi baj-
okban, szifiliszben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat
Medical Institutnak az alant jelzett
cízre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelés
céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivételt nem tesz. Minden ír-
hat érette bárhol magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultáva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon még
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: Staat Medical Institute 49.
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bérmenté-
sítendők. 1341

Egy nagy boros pincze

nagy hordókkal ellátva, bérbe ve-
hető Perényi utca 2. számú, Ká-
szonyi-féle házban. 439

82—1902. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyhalmágyi kir. járásbíró-
ság, mint telekkönyvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy Potorán István
mint kiskoru Potorán János gyám-
atyja, mint néhai Zsula János örö-
köse, d-breczeni lakos végrehajta-
tónak, Nikora Togyer a Tomi csuci
lakos végrehajtást szenvedő elleni
200 korona tökekövetelés és járulé-
kai iránti végrehajtási ügyében az
árverést elrendelte, minek folytán
a nagyhalmágyi kir. járásbíró-
ság területén fekvő és a Csucs köz-
ségi 81. számú telekjegyzékben
A. I. 1—11., 13—17. sor.,
1135., 446., 448., 497., 501., 620.,
667., 833., 847., 851., 1130., 1583.,
455., 511., 640., 1137/1. hrzi szá-
mok alatt fevett ház-belsőség, vízi-
malom, szántó-, legelő- és kaszáló-
földről álló ingatlanoknak vég-
rehajtást szenvedő Nikora Togyert
illető (2/3) kettőharmad része há-
nyada 2500 korona kikiáltási árban
az 1902. évi április hó 10. napján
delelőtti 10 órakor Csucs község-
házában megtartandó nyilvános ár-
verésen következő feltételek alatt
fognak árverés alá kerülni. u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül
ígéret nem tételik, az elárverelendő
ingatlanok a kikiáltási áron alól is
el fognak adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak
az ingatlanok becsárának 10%-át,
vagyis 250 koronát készpénzben,
vagy az 1881. évi november hó
1-én 3333. sz. alatt kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt övadékképes értékpapírok-
ban a kiküldött kezéhez letenni,
vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a
értelmében a báuatpénznek a bi-
róságnál történt elhelyezéséről ki-
állított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 3
egyenő részletben és pedig az
elsőt az árverés jogerőre emelke-
désétől számítandó 30 nap alatt,
a másodikat ugyanazon naptól szá-
mitandó 60 nap alatt, a harmadi-
kat ugyanazon naptól számítandó
90 nap alatt, minden egyes vetel-
ári részlet után az árverés napjá-
tól számítandó 5%-os kamatokkal
együtt szabályszerű letéti kérvény
kapcsában az 1881. december 6-án
39425. I. M. sz. alatt kelt rende-
letben előirt módon a körö-bányai
kir. adóhivatalnál, mint bírói leté-
pénztárnál b-fizetni. A bánatpénzt
a bíróság az utolsó részletbe fogja
beszámítani.

Az árverési feltételek többi
pontjai a hivatalos órák alatt ezen
kir. járásbíró-ság telekkönyvi ható-
ságánál es Csucs, Acsuva, Magu-
licsa, Nagy-Halmagy községek elől-
járóságainál megtekinthetők.

Kelt Nagy-Halmágyon, 1902. évi
január hó 17-én.

A nagy-halmágyi kir. járásbíró-
ság, mint telekkönyvi hatóságnál.

Frits,

593

kir. járásbíró.

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha telepe
ARADON,
Andrássy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

csász. és kir. udvari szállító

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárúban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készíttetnek.

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy úgy az

≡ **Ékszerek,** ≡

mint az

≡ **ingóságok** ≡

1902. évi április hó 10-én
(csütörtökön)

dél előtt 8 órakor a tekintetes városi kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 62. sz. azon

1901. november, december és 1902. évi január hónapban lejárt

zálogtárgyak, melyek a lejáratig ki nem váltattak, a legtöbbet igorónek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

598 **Weisz Dávid.**

Ugyanott a zálogüzlet felosztása folytán pénzeszközök és irodabehatározások jutányos áron eladnak.

Boros Béni-tér és Nádor-utca
sarkán levő

Schreyer-féle
telkek

házhelyenkint

szabad kézből eladó.

A felosztási terv megtekinthető és a feltételek megtudhatóak Dr. Szende Tivadar ügyvéd irodájában, Szabadság-tér 12. szám.

Kiadó

Szabadság-tér 5—6.

II. emeleti elegáns

utczai lakás

fürdőszobával és gázvezetékekkel.

Czim: Dr. Kronstein Vilmos
Andrássy-tér 21. I. emelet. 589

Uj hal-áruda!

Van szerencsém a n. é. vevőimet úgy a n. b. közönséget értesíteni, hogy Aradon, a hálterén az „Arany potyka” helyiségében

élő és nyers halak

bármely nagyságban és fajban a napi árfolyam szerint mindenkori nálam kaphatók. Postai megrendelések a legpontosabban utánvét mellett eszközöltenek.

Becsés pártfogásáért esd

tisztelettel

Widulovits Mária,

haláruda tulajdonos.

302

Telefon szám 485.

T. cz.

Van szerencsém nagyrabecsült rendelőimnek szives tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1-étől a Templom-utca 3. sz. alatti czipész-üzletemet felosztattam, de iparomat továbbra lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt, a Tokóli-téri Kisfalvi-féle gőztűrdő mellett folytatom.

Főtörök-ésem oda irányul, hogy nagyrabecsült rendelőimet ezután is legnagyobb odaadással, szolid és pontos kiszolgálásban részesítem, miért is az eddigi pártfogásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség becsés bizalmába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

☞ pályakoszoruzott készítmény. ☜

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különböen alkalmas a szoba-levegőjének felfrissítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Marasquino
Kávé

Császárkörte
Vanillia
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

Arany éremmel kitüntetve a párisi világkiállításán 1900-ban és arany érem Bécsből 1902-ben.

Mindenütt kapható.

Doboza á 10, 16 és 30 fillér.

STERN M. A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női-felöltő áruháza.

Nagy választék a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Ujdonságok naponta érkeznek.

ALAPITTATOTT 1875.

TELEFON 238.